

ALLMENN
KRINGKASTINGS
RAPPORTEN
2017

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

INNHOOLD

Forord	3
Allmennkringkastingstilbudet i 2017	5
NRK	14
P4	65
Radio Norge	76

ET EPOKESKIFTE FOR ALLMENNKRINGKASTING I NORGE

Årets allmennkringkastingsrapport fra Medietilsynet er den fjortende i rekken. Allmennkringkasterne i 2017 var NRK, P4 og Radio Norge. Medietilsynet har ført tilsyn med disse aktørenes allmennkringkastingsforpliktelser, som følger av NRKs vedtekter og konsesjonsvilkårene til Radio Norge og P4. Målet med rapporten er å synliggjøre innholdstilbudet allmennkringkasterne bidrar med i det norske mediemarkedet, og som disse aktørene er pålagt gjennom sine allmennkringkastingsoppdrag. Det er gledelig å kunne konstatere at allmennkringkasterne i 2017 i det store og det hele oppfyller de forpliktelser de er satt til å ivareta. Med den årlige rapporten om allmennkringkasternes virksomhet ønsker Medietilsynet også å bidra til refleksjon om allmennkringkastingens rolle og betydning i samfunnet.

Allmennkringkasting er et sentralt mediepolitisk virkemiddel, som naturlig nok er gjenstand for betydelig offentlig oppmerksomhet og diskusjon. Det har vi ikke minst sett denne våren, etter at Medietilsynet la fram sin rapport om NRKs bidrag til mediemangfoldet og hvilken betydning NRK har for konkurransen i mediemarkedet. Allmennkringkastingens rolle og funksjon må utvikle seg i takt både med medieutviklingen og utviklingen i samfunnet for øvrig. Etter Medietilsynets vurdering er det både riktig og sunt at NRKs rammevilkår og plass i medielandskapet jevnlig vurderes og diskuteres, ikke minst i lys av raske og omfattende endringer i mediemarkedet. Tilsynet er opptatt av at debatten tar utgangspunkt i et faktabasert grunnlag, og NRKs oppdrag om å bidra til mediemangfoldet gjennom å fylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet.

2017 var det siste året med allmennkringkastingskrav til kommersielle radioaktører, og dermed er en epoke over. Da kringkastingstilbudet ble utvidet tidlig på 1990-tallet med en riksdekkende konsesjon for henholdsvis radio og tv, forpliktet aktørene (P4 og TV 2) seg til en programprofil basert på prinsippene for allmennkringkasting. Modellen med

Allmennkringkasting er et sentralt mediepolitisk virkemiddel, som naturlig nok er gjenstand for betydelig offentlig oppmerksomhet og diskusjon.

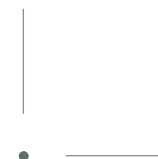
både en offentlig allmennkringkaster og et antall kommersielle allmennkringkastere er basert på et bytteforhold mellom privilegier og samfunnsoppdrag. I en situasjon der det ikke lenger er distribusjonstekniske begrensninger, vil riksdekkende konsesjoner heller ikke være et tilstrekkelig attraktivt privilegium for aktører til å påta seg allmennkringkastingforpliktelser. For å sikre kommersiell allmennkringkasting fremover, må staten derfor ta i bruk nye, egnede virkemidler. En kompensasjonsordning som dekker merkostnadene knyttet til det å ha et allmennkringkastingsoppdrag på tv, skal etter planen være på plass om kort tid.

Dagens medievirkelighet, der publikum har et stort antall kanaler og medietilbud å velge mellom, er ikke i seg selv en garanti for at publikum får et mediemangfold i form av det brede og varierte tilbudet som allmennkringkastingen skal gi. Alt innhold er ikke kommersielt lønnsomt å tilby, og det er ikke sannsynlig at markedsmechanismene alene kan sørge for det innholdet som allmennkringkastingsoppdraget omfatter. Erfaringene fra allmennkringkastingstilsynet tyder på at smalere programtilbud med begrenset kommersielt potensial, som blant annet tilbud til særskilte grupper, fordypende nyhets- og aktualitetsdekning og temaområder som kultur og livssyn, ikke tilbys uten at det blir stilt krav om det. Det er derfor viktig at det legges til rette for at befolkningen får tilgang til et programtilbud utover det som har bredest, kommersiell appell, også når digitaliseringen av distribusjonsplattformene er gjennomført. Medietilsynet er derfor positiv til at det nå tilrettelegges for en kommersiell allmennkringkaster på tv, som både skal være forpliktet til å tilby et allmennkringkastingsinnhold og som skal være en konkurrent til NRK. Fremover blir det også viktig å følge utviklingen i det samlede innholdstilbudet i radiomarkedet, for å vurdere om det kan bli nødvendig for myndighetene å ta i bruk tilsvarende virkemidler her som for tv.

Fredrikstad, 7. juni 2018

Mari Velsand

Direktør i Medietilsynet

ALLMENNKRINGKASTINGSTILBUDET I 2017

I 2017 ble det norske allmennkringkastingstilbudet levert av NRK, P4 og Radio Norge. Som offentlig finansiert allmennkringkaster har NRK et særskilt samfunnsoppdrag og skal levere allmennkringkastingsinnhold på alle medieplattformer. Stortinget fastsetter de overordnede rammene for NRK i NRK-plakaten, og i NRKs vedtekter er det gitt mer detaljerte krav til NRKs allmennkringkastingsvirksomhet.

P4 og Radio Norge hadde frem til 31. desember 2017 konsesjon for å drive riksdekkende, reklamefinansiert radio i FM-båndet. I konsesjonsvilkårene har det vært stilt nærmere krav til det innholdet de kommersielle radiokanalene skal tilby publikum. I løpet av 2017 ble det riksdekkende sendernet for FM slukket regionvis, og P4 og Radio Norge hadde sendinger i dette nettet frem til de fastsatte slukketidspunktene.

Det følger av kringkastingsloven at Medietilsynet årlig skal utarbeide en allmennkringkastingsrapport om hvordan kringkasterne oppfyller sine allmennkringkastingsforpliktelser. Tilsynet med allmennkringkastingsforpliktelsene er basert på en gjennomgang av kringkasternes egne allmennkringkasterregnskap og Medietilsynets videre oppfølging og dialog med kringkasterne. I regnskapene redegjør kringkasterne for programtilbudet det siste året og for hvordan de har ivaretatt sine forpliktelser i oppdraget. Dersom Medietilsynet kommer til at de kommersielle radiokanalene P4 og Radio Norge ikke har oppfylt ett eller flere av kravene som følger av konsesjonsvilkårene, vurderer tilsynet om det skal reises tilsynssak. I vurderingen legges det vekt på bruddets art, utviklingstrekk og allmennkringkasterens redegjørelse for om det er iverksatt tiltak for å oppfylle de aktuelle forpliktelsene. Det er også av betydning i hvilken grad kringkasterne har innrettet seg etter tidligere merknader fra Medietilsynet. Dersom det foreligger brudd, ilegger Medietilsynet derfor ikke nødvendigvis sanksjoner. Ved brudd på kravene kan de kommersielle allmennkringkasterne bli pålagt sanksjoner i form av advarsel, gebyr eller tvangsmulkt. NRKs generalforsamling følger opp eventuelle brudd på NRKs vedtekter.

Tilsynsresultatet for programåret 2017 viser at allmennkringkasterne i det store og det hele ivaretok samfunnsoppdragene sine i henhold til de krav som er stilt. Likevel har allmennkringkasternes programtilbud enkelte svakheter, og Medietilsynet har kommet til at det foreligger brudd på to av kravene til NRKs programvirksomhet. Dette gjelder kravet om jevnlig program for unge på samisk, og kravet om 25 prosent nynorsk på radio, tv og nett.

NRK hadde høy kvalitet og en god tematisk og sjangermessig bredde i innholdstilbudet i 2017, og redegjørelsen fra NRK viser at kravet til nyskaping er godt ivaretatt. Gjennom et bredt nyhets- og aktualitetstilbud har NRK belyst og gitt utfyllende bakgrunnsstoff i nyhetsdekningen, og nyhetstilbudet var også rettet mot ulike aldersgrupper. NRK oppfylder videre kravene til lokal tilstedeværelse og innholdsproduksjon. NRK veksler mellom program for brede og for smale grupper og har sendt programmer for nasjonale og språklige minoriteter. I 2017 lanserte NRK et nytt tilbud for kvener på nett, og tilbudet er under utvikling. NRK har daglige programmer for den samiske befolkningen og bidrar gjennom sitt programtilbud til å styrke samisk språk, identitet og kultur. NRK oppfylder kravet om jevnlig program for barn på samisk, men altså ikke kravet om jevnlig program for unge på samisk. NRK oppfylder som nevnt heller ikke kravet om å ha en andel på 25 prosent nynorsk på både radio, tv og nett. En rekke ulike tilbud til syns- og hørselshemmede viser at NRK har økt graden av tilgjengelighet for sitt innholdstilbud.

Allmennkringkastingsforpliktelsene som har blitt stilt til de kommersielle radiokanalene, har gradvis blitt redusert over tid ved at det har blitt stilt langt færre spesifikke krav til det innholdet disse aktørene skal tilby. Ettersom det riksdekkende FM-nettet skulle avvikles i 2017 etter en regionvis plan, ble Radio Norge og P4s konsesjoner forlenget ut 2017. I det siste året med allmennkringkastingsforpliktelser ble det ikke stilt krav til lokalisering. Begge de to kommersielle allmennkringkasterne på radio hadde i 2017 en programprofil av allmenn karakter og interesse og leverte innhold med tematisk og sjangermessig bredde. P4 og Radio Norge har begge en egen nyhetsredaksjon og tilbyr egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen. Den fordypende nyhets- og aktualitetsdekningen i de to radiokanalene er helt i nedre sjikt for det som er

tilstrekkelig for å oppfylle kravet. Begge kanalene oppfyller kravet om at 35 prosent av musikken som spilles skal være norsk, og P4s andel norsk musikk var på hele 42 prosent. Radio Norge og P4 oppfyller kravet om å ha programmer for både brede og smale grupper.

2017 var det siste året de kommersielle radiokanalene hadde allmennkringkastingsforpliktelser, og en periode i allmennkringkastingens historie er nå tilbakelagt. I et allmennkringkastingsperspektiv er det viktig at det blir lagt til rette for at befolkningen har tilgang til et smalt programtilbud og innhold som formidler norsk språk og kultur.

Medietilsynets erfaringer tilsier at innhold med et begrenset publikumspotensial ikke nødvendigvis får sendetid dersom allmennkringkastingsoppdraget ikke stiller konkrete krav om at et slikt innhold skal programsettes. Bortfallet av de kommersielle kanalenes forpliktelser til å sende norsk musikk kan innebære en reduksjon i andelen norsk musikk på radio. Fra 2018 er imidlertid NRKs krav til formidling av norsk musikk styrket ved at kravet er økt fra 35 til 40 prosent for NRK P1, P2 og P3.

Allmennkringkastingens rolle i norsk og europeisk mediepolitikk

Allmennkringkasting har som formål å fylle en demokratisk, kulturell og sosial rolle i samfunnet og er et sentralt mediepolitisk virkemiddel både i Norge og i mange andre europeiske land. Ansvar for å regulere og sette rammevilkår for allmennkringkasting tilligger i stor utstrekning de nasjonale myndighetene i det enkelte land. Samtidig legger internasjonalt regelverk overordnede føringer for utformingen av det nasjonale regelverket. Regler og standarder på europeisk nivå gir rammer for hvilke mål og funksjoner som allmennkringkasterne skal ivareta og skal også bidra til å sikre like konkurransevilkår.

På europeisk nivå er særlig Europarådet opptatt av mediernes betydning for ytrings- frihet og demokratiutvikling. Norge er medlem i Europarådet og samarbeider med de andre medlemslandene på en rekke samfunnsområder, også på mediefeltet. Europa- rådet har vedtatt flere anbefalinger for å sikre allmennkringkasternes uavhengighet, finansiering og utvikling som fremhever allmennkringkasternes samfunnsrolle, og har gjennom dette arbeidet etablert en europeisk standard for allmennkringkasting. Rådets resolusjon om allmennkringkastingens betydning fra 1999 er innlemmet i EØS-avtalen.¹ Resolusjonen understreker det særlige ansvaret allmennkringkasterne har og at deres samfunnsoppdrag må inkludere mulighet til å nyttiggjøre seg ny tek- nologi og nye medietjenester for å kunne fortsette å tilby et bredt programtilbud som når ut til hele befolkningen. I 2007 kom Europarådet med to anbefalinger om hen- holdsvis mediemangfold og medieinnhold og om allmennkringkasternes oppgaver i informasjonssamfunnet.² I disse anbefalingene er rådet opptatt av at de eksisterende allmennkringkasterne er til stede på en synlig måte i medielandskapet, og at de får mulighet til å utvikle seg slik at tilbudet blir tilgjengelig på ulike plattformer, særlig for å sikre innovasjon og utvikling av nye tjenester. Videre er rådet opptatt av at medlemslandene sikrer avsendermangfold med spredning i eierskap både blant private og offentlige aktører. I lys av den økonomiske utviklingen og økt konkurransepress fra globale aktører, skal tiltakene ta hensyn til særtrekkene ved mediemarkedet for å sikre avsendermangfold.

I den siste anbefalingen fra 7. mars 2018 har Europarådet med henvisning til sine tidligere anbefalinger utarbeidet omfattende retningslinjer for å bistå medlemsstat- ene i arbeidet med å fremme mediemangfold og åpenhet om eierskap.³ Anbefalingen understreker den særlige betydningen frie, uavhengige medier og mediemangfold har for et velfungerende demokratisk samfunn og omfatter medier på alle plattformer (trykte medier, kringkasting og nettmedier). Europarådet oppfordrer medlemslandene til å utvikle strategier for å sikre et mangfold av medier som omfatter både allmenn- kringkasting, lokale medier, minoritetsmedier og medier som har en dekning på tvers av landegrenser. I anbefalingen understreker rådet den vesentlige rollen allmennkring- kasterne spiller for å fremme den offentlige samtalen. På denne bakgrunnen mener rådet det er avgjørende at allmennkringkasternes oppdrag omfatter et ansvar for å ha en bred og balansert politisk dekning, og å fremme kunnskap om og forståelse for ulike

---

¹ Council Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council of 25 January 1999 concerning public service broadcasting (Official Journal of the European Communities, 1999/C 30/01)

² Recommendation CM/Rec (2007)2 of the Committee of Ministers to memberstates on media pluralism and diversity of content and Recommendation CM/rec (2007)3 of the Committe of Ministers to memberstates on the remit of public service media in the information society, society, both adopted by the Committee of Ministers of 31 January at the 985th meeting of the Ministers' Deputies

³ Recommendation CM/Rec (2018)1 of the Committee of Ministers to memberstates on media pluralism and transparency of ownership. Adopted by the Committee of Ministers on 7 March 2018 at the 1309th meeting of the Ministers' Deputies

synspunkter. Rådet er opptatt av at allmennkringkasterne har et særlig ansvar for å gi ulike grupper i samfunnet – herunder ulike minoritetsgrupper – en mulighet til å få informasjon, ytre seg og utveksle informasjon. Europarådet anbefaler at medlemsstatene garanterer rammevilkår som sikrer at allmennkringkasterne kan fortsette å fylle denne rollen i det flermediale medielandskapet, blant annet ved å sikre tilstrekkelig støtte til innovasjon og utvikling av digitale strategier og nye tjenester.

Stabil, transparent, tilstrekkelig og langsiktig (flerårig) finansiering av allmennkringkasterne for å sikre politisk og markedsmessig uavhengighet, blir også fremhevet som sentralt for at allmennkringkasterne skal kunne tilby et bredt og mangfoldig innholdstilbud. Rådet anser dette som et viktig mottiltak mot eventuell eierkonsentrasjon i mediemarkedet. For å styrke mediemangfoldet anbefaler også Europarådet at statene, i dialog med mediebransjen og andre relevante interessegrupper, utvikler strategier og virkemidler som fremmer profesjonelle nyhetsmedier og uavhengig og undersøkende journalistikk, herunder nyhetsproduksjon som evner å adressere ulike temaer og områder/grupper som ikke i tilstrekkelig grad dekkes i det eksisterende nyhetstilbudet. Medlemsstatene oppfordres til å se på ulike virkemidler, og det understrekes at virkemidlene bør være tilgjengelige for ulike medievirksomheter og -plattformer. Rådet oppfordrer også til at medlemsstatene støtter prosjekter som utdanning av journalister, medieforskning, undersøkende journalistikk og innovative tilnærminger som kan styrke mediemangfoldet og ytringsfriheten. Videre oppfordrer Europarådet medlemsstatene til å utvikle og anvende egnede metoder for å føre tilsyn med mediekonsentrasjon. I tillegg til å undersøke avsendermangfold mener rådet at det er viktig å ha en brukerbasert tilnærming og anvende egnede kriterier for å måle befolkningens bruk av ulike medier og hvordan mediebruken påvirker opinionsdannelsen. En slik brukerbasert tilnærming bør omfatte både mediens «offline og online» fotavtrykk, og rådet anbefaler at slike undersøkelser gjøres av et uavhengig tilsynsorgan eller et annet organ som utpekes til å gjøre et slikt oppdrag. Europarådet anbefaler også flere tiltak knyttet til å fremme mediekompetanse blant borgerne og viser til at allmennkringkasterne kan tillegges et særskilt ansvar for dette i samsvar med det formålet og oppdraget som disse aktørene allerede har.

EU anerkjenner allmennkringkastingens viktige funksjon, noe som gjenspeiles i EUs regelverk. EØS-avtalens regler om offentlig støtte skal på sin side sikre like konkurransevilkår og en effektiv bruk av offentlige ressurser i det indre markedet, og som utgangspunkt er det forbud mot statsstøtte. Det er gitt unntak for offentlig støtte til allmennkringkastere, og det er utarbeidet egne retningslinjer for anvendelsen av reglene for statsstøtte til allmennkringkasting. Retningslinjene gjelder typisk for offentlig finansierte kringkastere som NRK, men vil også gi føringer for utformingen av den planlagte, nye kompensasjonsordningen for en norsk kommersiell allmennkringkaster på tv. EØS-avtalens regler er gjennomført i norsk lov.

Allmennkringkastingens betydning for mediemangfoldet

Et sentralt formål med allmennkringkasting er å sikre en bred og balansert redaksjonell dekning slik at ulike målgrupper får et tilpasset innholdstilbud. Hvordan allmennkringkastingen til enhver tid skal fungere som et virkemiddel for å ivareta den sosiale, kulturelle og demokratiske funksjonen, må tilpasses i takt med medieutviklingen og utviklingen i samfunnet forøvrig. En slik dynamikk er også nødvendig for å sikre at allmennkringkasting fortsetter å være et relevant og viktig samfunnsoppdrag.

Økt konkurranse fra globale innholdstjenester gjør at allmennkringkastingens funksjon for å fremme norsk innhold, kultur og språk, fortsatt er et viktig kulturpolitisk virkemiddel. Samtidig medfører globalisering, digitalisering, konvergens og endret mediebruk utfordringer også for den kommersielle delen av norsk mediebransje. Rammevilkårene og de mediepolitiske virkemidlene for å opprettholde et mangfoldig medielandskap og en sterk allmennkringkasting, og styrkeforholdet mellom NRK og den øvrige delen av norsk mediebransje er derfor stadig oppe til debatt.

I desember 2017 ble NRKs vedtekter endret i tråd med den nye NRK-plakaten som Stortinget vedtok før sommeren samme år. Den nye NRK-plakaten inneholder 14 punkter og viderefører i hovedsak innholdet i den tidligere plakaten. Et nytt krav er at NRK skal ha et selvstendig ansvar for mediemangfoldet. Bakgrunnen for den nye bestemmelsen er at departementet mente det var behov for å klargjøre at NRK som offentlig allmenkringkaster har et særlig ansvar for å bidra til mediemangfoldet. Det er videre besluttet at det skal etableres et fireårig styringssignal for NRKs økonomiske rammer. Ved fastsettingen av styringssignalet skal departementet vurdere om det er behov for endringer i allmenkringkastingsoppdraget og hvordan NRKs tilbud påvirker kommersielle medier og det totale medietilbudet til publikum.

NRKs nye oppdrag er basert på Stortingets behandling av Meld. St. 38 (2014–2015) *Open og opplyst – Allmenkringkasting og mediemangfold* og Meld. St. 15 (2016–2017) *Eit moderne og framtidsretta NRK – Finansiering og innholdsplikter*, som presenterte og fulgte opp forslagene til ny NRK-plakat. De to meldingene gir en bred gjennomgang av NRKs oppdrag og allmenkringkastingens funksjon og fremtidig modell for offentlig finansiering av NRK. Konsekvenser av ulike finansieringsmodeller for NRK ble utredet av en ekspertgruppe ledet av Tore Olaf Rimmereid, som leverte sin rapport 1. juli 2016. Det er ennå ikke tatt stilling til fremtidig finansieringsmodell for NRK, men departementet har sluttet seg til ekspertgruppens vurdering av at endringene i mediebruk og teknologi gjør det lite formålstjenlig å knytte finansieringsmodellen opp til bestemte teknologiske plattformer.

Betydningen av kommersiell allmenkringkasting for å utfylle NRKs allmenkringkastingstilbud ble også drøftet i *Open og opplyst*. Stortinget sluttet seg til kompensasjonsordningen for kommersiell allmenkringkasting på tv som ble foreslått i Meld. St. 14 (2016–2017) *Kommersiell allmenkringkasting*. 23 juni 2017 kunngjorde Kulturdepartementet muligheten til å søke om å inngå en avtale med staten om å tilby kommersiell allmenkringkasting. Ordningen innebærer at staten vil kompensere for nettokostnadene knyttet til oppdraget med inntil 135 millioner kroner per år i fem år. Ved utløpet av søknadsfristen 23. september 2017 var TV 2 eneste søker. Søknaden er

På bakgrunn av analysene vurderte Medietilsynet at NRKs nyhets- og aktualitetstilbud utgjør et positivt bidrag til det samlede tilbudet til publikum, særlig gjennom det regionale nyhetstilbudet.

fremdeles til behandling i Kulturdepartementet, og det er løpende dialog mellom partene med sikte på avtaleinngåelse så snart alle nødvendige avklaringer er gjort. Medietilsynet vil få oppgaven med å føre tilsyn med hvordan TV 2 oppfyller allmennkringkastingsforpliktelsene i oppdraget og med at det ikke skjer kryss-subsidiering eller overkompensasjon.

Mediemangfoldsutvalget, som fikk i oppdrag å utrede hva statens mål for mediemangfoldet skal være, la i mars 2017 frem sin utredning i NOU 2017: 7 *Det norske mediemangfoldet*. Flere av forslagene fra Mediemangfoldsutvalget handler om allmennkringkasting. Utvalget skiller mellom avsendermangfold, innholdsmangfold og bruksmangfold og legger særlig vekt på betydningen av bruksmangfold.

På oppdrag fra Kulturdepartementet har Medietilsynet i rapporten *NRKs bidrag til mediemangfoldet*, som ble ferdigstilt i mars 2018, vurdert hvordan NRKs tilbud bidrar til innholds- og bruksmangfold og i hvilken grad NRK gjennom samarbeid med andre aktører bidrar til mediemangfoldet. Tilsynet har også vurdert om NRKs nyhets- og aktualitetstilbud på nett påvirker tilbudet til kommersielle aktører og deres mulighet til å ta brukerbetaling. For å svare på oppdraget innhentet Medietilsynet flere empiriske analyser både fra medieforskere og innen konkurranseøkonomi. Fra Universitetet i Bergen ble det både gjort en innholdsanalyse der nrk.no ble sammenlignet med nett-aviser nasjonalt og regionalt/lokalt, og en bruksmangfoldsanalyse der bruk av NRKs tilbud i ulike deler av befolkningen ble undersøkt. I tillegg gjorde forskerne en analyse av i hvilken grad bruk av NRKs digitale nyhetstilbud henger sammen med lav vilje til direkte betaling for digitalt nyhetsinnhold i ulike grupper. Det ble også gjennomført en konkurranseanalyse av virkningen av NRKs nyhets- og aktualitetstilbud på nett nasjonalt og i Hordaland og Sogn og Fjordane.

På bakgrunn av analysene vurderte Medietilsynet at NRKs nyhets- og aktualitetstilbud utgjør et positivt bidrag til det samlede tilbudet til publikum, særlig gjennom det regionale nyhetstilbudet. Innholdsanalysen viste at NRK ligger på «midten» av det samlede norske journalistiske landskapet og i ulik grad differensierer seg både fra nisjemediene, de kommersielle nasjonale «populærmediene» og lokalmediene.

Bruksmangfoldsanalysen viste at NRKs tilbud er en del av nesten hele befolkningens mediehverdag, og at NRK dermed fungerer som en fellesarena for det aller meste av befolkningen i stor grad på tvers av grupper som ellers er svært ulike. Det ble ikke påvist noen sammenheng mellom bruk av NRKs tilbud på nett og betalingsvilje for digitale nyheter. Konkurransesanalysene viste at NRK utøver et begrenset konkurransepress på de kommersielle nyhetsaktørene på nett. I de markedene som ble analysert, var det ingen indikasjoner på at NRKs tilstedeværelse på nett har vesentlige konkurransebegrensende virkninger.

Medietilsynet mener diskusjonen om hvordan NRK bidrar til mediemangfold og NRKs betydning for konkurransen i mediemarkedet må ta utgangspunkt i at NRKs rolle er å fylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet. NRK skal som offentlig allmennkringkaster tilby et variert innholdstilbud både for brede og smale grupper i samfunnet. NRK har også et ansvar for å sikre at dette innholdstilbudet når så bredt som mulig ut i befolkningen, og for å ivareta dette kravet skal NRK ta ulike medieplattformer i bruk. For publikum og for mediemangfoldet i Norge er det positivt at flere uavhengige aktører tilbyr medieinnhold, og at flere redaktørstyrte medier dekker nyhetsbildet. Dette bidrar til et variert innholdstilbud og ulike vinklinger og perspektiver på viktige temaer i samfunnet.

Når Mediemangfoldsutvalget i sin utredning gikk inn for at det skulle etableres en kompensasjonsordning for en tilbyder som er villig til å ta på seg forpliktelser som kommersiell allmennkringkaster på tv, ble det begrunnet med at det er betydelig usikkerhet knyttet til om markedet alene i fremtiden vil kunne finansiere nyhets- og debattinnhold, innholdskategorier som kultur og livssyn, innhold rettet mot barn, unge og eldre og språklige og etniske minoriteter i en kommersiell tv-kanal. Utvalget mente de samme hensynene til en viss grad gjelder for radio.

Raske endringer og økt konkurranse i mediemarkedene, særlig fra globale aktører, tilsier at gode rammevilkår for allmennkringkasterne er viktig fremover for å sikre allmennkringkastingens betydning for mediemangfoldet. Samtidig må det legges til rette for en mediestructur og rammevilkår som gjør at både allmennkringkasting og kommersielle medieaktører kan fortsette å bidra med den samfunnsviktige journalistikken som et velfungerende demokrati er avhengig av.

VURDERING AV NRKS PROGRAMVIRKSOMHET I 2017

Kunnskap, innsikt og læring

Vedtektene

15 a. NRK skal tilby tjenester som kan være kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap gjennom programmer av høy kvalitet.

15 f. NRK skal bidra til økt kunnskap om internasjonale forhold.

15 g. NRK skal formidle innhold fra Norden og bidra til kunnskap om nordiske samfunnsforhold, kultur og språk.

15 h. NRK skal bidra til utdanning og læring, herunder tilby innhold tilrettelagt for skoleverket.

I NRKs samfunnsoppdrag er det stilt en rekke krav til at NRK skal formidle innhold som bidrar til kunnskap og forståelse på ulike områder. Programkategorier som tradisjonelt bidrar til kunnskap og refleksjon, er informasjonsprogrammer, nyheter, aktualiteter, samfunnsprogrammer, kulturprogrammer, naturprogrammer, vitenskapsprogrammer og dokumentarer. NRK har et bredt nyhets- og aktualitetstilbud og programmer med undersøkende journalistikk som bidrar til å gi innsikt, refleksjon og kunnskap. Dette tilbudet omtales nærmere nedenfor under vurderingen av kravet til

Sommertoget (foto: Marta Kampesæter Kleiven, NRK)

17 e. NRK skal stimulere til kunnskap, forståelse og bruk av andre medieplattformer blant brukere i alle aldre.

17 a. NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- **Tjenester og spill som stimulerer til interaktiv deltakelse**

Programleder i *Newton*, Lyda Gieselmann, sammen med Jonas og Henrik fra *FlippKlipp* (foto: Erlend Lånke Solbu, NRK)

nyhets- og aktualitetsdekningen. Programstatistikken for 2017 viser blant annet at informasjonsprogrammer var sterkt representert i tilbudet på NRKs tv-kanaler med 28 prosent på NRK 1, 41 prosent på NRK 2 og 23 prosent på NRK 3. NRK redegjør for et bredt tilbud innenfor disse kategoriene både på radio, tv og nett. Noen eksempler på faste programposter er *Newton*, *Ytring*, *Urix*, *Ukeslutt*, *Dagsnytt 18* og *Brennpunkt*.

NRK viser til at fakta- og vitenskapsformidling har en sterk stilling i deres programtilbud. I 2017 ble *Newton*, som er NRKs faste vitenskapsprogram for barn, fornyet ved at innholdet først ble publisert på en egen YouTube-kanal. Valget av publiseringsmåte for *Newton* står ifølge NRK i en særstilling der YouTube er et verktøy for å nå bredere ut i målgruppen. I tillegg ble innholdet i større grad tilpasset det seerne i målgruppen åtte til tolv år er opptatt av. *Newton*-redaksjonen gjennomfører ukentlige skolebesøk for å få innspill til programmet. Etter omleggingen sendes ti magasinsendinger i halvåret. Sendingene består av innhold som er førstegangspublisert på YouTube-kanalen. Flere av videoene legges også ut på nrk.no/newton og forsiden til nrksuper.no. NRK opplyser at seeroppslutningen for magasinsendingene til *Newton* på tv er opprettholdt, og at programmet i tillegg når flere gjennom publiseringen på YouTube. Ved utgangen av 2017 hadde YouTube-kanalen fått 6,3 millioner klikk og 30 millioner seerminutter.

Viten og vilje var et nytt vitenskapsprogram i 2017. Programmet tok for seg daglige utfordringer som angår den enkelte og undersøkte hvilke løsninger vitenskapen kan bidra med. Nettredaksjonen samarbeidet med *Dagsnytt*, noe som resulterte i at det ble laget flere nyhetssaker med utgangspunkt i programmene. Serien *Evig ung* tok for seg forskning knyttet til aldring, der programlederen så nærmere på hva som kan påvirke et langt og godt liv. NRK P3 hadde flere dokumentariske prosjekter i 2017, blant annet *Line fikser kroppen* der temaet var kroppsforakt blant unge, og *Jævla homo* som handlet om hvordan det er å være ung og homofil. Dokumentarserien *Innafor* tok også for seg aktuelle temaer som opptar unge mennesker i aldersgruppen 20 til 29 år.

Jens Kvernmo overvintret i naturen og kom tett på dyrelivet (foto: Jens Kvernmo)

I naturprogrammet *Vinterdrømmen* testet programleder Jens Kvernmo overlevelses- evnen ved å tilbringe en hel vinter alene ute i naturen. Serien *Tid til å leve* fulgte en familie som tok et friår i Lofoten for å leve et enklere liv uten naboeer, bilvei og strøm. Serien *Naturen vender tilbake - rewilding* handlet om at enkelte dyr er i ferd med å vende tilbake til ulike steder de har vært lenge borte fra, for eksempel at det nå er havørn i Oslofjorden. Dokumentarfilmen *Dronning uten land* fulgte isbjørnbinna Frost gjennom fire år på Svalbard. NRK viser også til at et lytterspørsmål til det faste pro- grammet *Abels tårn* på NRK P2 om hva som var årsaken til et mystisk bølgefenomen i Oslofjorden, førte til publisert forskning fra Universitetet i Oslo, flere oppfølginger i NRK P2 og en egen nettsak med tittelen «Tsunamien i Oslofjorden». Saken ble den mest leste på nrk.no i 2017 og førte til at Color Line senket farten på sine store ferger langs den aktuelle strekningen.

Medietilsynet vurderer at redegjørelsen viser at NRK opp- fyller kravet om å tilby tjenester som kan være kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap gjennom programmer av høy kvalitet.

NRK skal bidra til økt kunnskap om internasjonale forhold og kunnskap om nordiske samfunnsforhold, kultur og språk. I 2017 besto NRKs utenriksredaksjon av 20 journal- ister i Norge og ti korrespondenter i utlandet. NRK har kontorer i Nairobi, Beijing, Istanbul, Kairo, Moskva, Berlin, Brussel, London og Washington DC. NRK har flere faste radio- og tv-programmer med internasjonalt nyhets- og aktualitetsstoff og publiserte også utenriksnyheter og kommentarartikler på nrk.no. Utenriksmagasinet *Urix* ble sendt fire dager i uken på NRK2, og i magasinet ble aktuelle utenrikstemaer utdypet i reportasjer og med studiegjester. På NRK P2 var *Urix på lørdag* et fast, ukentlig nyhetsprogram.

NRK viser til at nyhetsdekningen i 2017 blant annet var preget av terroraksjoner i flere europeiske land, IS' fall i Syria og Irak, Donald Trumps første år som USAs

president og valg i Tyskland og i Frankrike. NRK har vært til stede med reportere og korrespondenter ved de store begivenhetene gjennom året, og de viser til at denne tilstedeværelsen er viktig for presisjonen i nyhetsformidlingen og tilliten til informasjonen NRK presenterer i sine nyhetsflater. NRK opplyser at utenriksredaksjonen i 2017 har brukt mye tid på å forklare hva som ligger bak nyhetshendelsene. I serien *Urix forklarer* får publikum både analyserende artikler med bakgrunnsinformasjon og korte videoer med enkle analyser, kart, grafikk, bilder og tekst. Videoene kombinerer fortellergrep fra tv, nett og sosiale medier og publiseres på alle plattformer.

Medietilsynets vurdering er at NRK gjennom sitt programtilbud i 2017 oppfyller kravet om økt kunnskap om internasjonale forhold.

NRKs utenriksredaksjon består av 20 journalister hjemme og 10 korrespondenter med kontor i Nairobi, Beijing, Istanbul, Kairo, Moskva, Berlin, London og Washington D.C. (foto: Ole Kaland, NRK)

NRK viser til at det nordiske samarbeidet stadig blir viktigere for å møte den internasjonale konkurransen, og at de nordiske allmennkringkasterne har blitt enige om å styrke samarbeidet om tv-drama. Det er besluttet å produsere totalt tolv store drama-serier hvert år, og disse skal ligge tilgjengelig for hele det nordiske publikummet på allmennkringkasternes tv-spillere i ett år fra premieredatoen. Avtalen vil koordineres av Nordvisjonen, som et samarbeid mellom de nordiske allmennkringkasterne om samproduksjoner, utveksling av program, utvikling av formater og deling av kunnskap. 2017 ble ifølge NRK et nytt rekordår for Nordvisjonen med hensyn til samproduksjon og nordisk tv-innhold. NRK1 sendte totalt 1 246 timer med innhold fra Norden, NRK2 sendte 758 timer førstegangssendinger og NRK3 / NRK Super sendte 502 timer førstegangssendinger. Tallene er medregnet repriser. De største innholdskategoriene i det nordiske innholdet som ble sendt i 2017, var ifølge NRK drama, dokumentar og samfunn, naturprogram, barneprogram, underholdning og sport. I 2017 startet NRK Sport, SVT Sport og YLE Sport et samarbeid om undersøkende sportsjournalistikk.

NRK Sápmi samarbeider med finske YLE Sápmi og svenske SVT / SR Sápmi om felles nordiske nyhets- og aktualitetssendinger, *Buorri Idit Sápmi* på DAB og *Oddasat* på tv. I tillegg publiserte NRK de svenske og danske synstolkede tv-seriene *Arvingene* fra DR og *Bonusfamiljen*, *Vår tid är nu* og *Mitt i naturen* fra SVT.

Medietilsynets vurdering er at NRK gjennom sitt programtilbud i 2017 oppfyller kravet om å formidle innhold fra Norden og bidra til kunnskap om nordiske samfunnsforhold, kultur og språk.

NRK likestiller nye medieplattformer med tradisjonelle kanaler i publiseringen av innholdstilbudet. Ettersom nett og mobil nå er publikums viktigste kilde til nyheter, blir disse plattformene høyt prioritert i NRKs nyhetsformidling. NRK redegjør for at forteller- og publiseringsmåter utvikles for å nå bredt ut og holde tritt med medievane i befolkningen, der en stadig større del av NRKs publikum bruker nett og mobil. De ikke-lineære medietjenestene på nett bygger i stor utstrekning på anbefalinger fra algoritmer, der tjenesten foreslår individuelt tilpasset innhold basert på det innholdet brukeren tidligere har konsumert. I 2017 tok NRK for første gang i bruk slike algoritmer / datadrevet publisering for anbefaling av innholdstilbud på nrk.no, og dette bidro til at antallet titler økte fra tidligere 250 manuelt anbefalte titler til cirka 15 000 hver dag. NRK er opptatt av at godt strukturert publisering bidrar til at publikum blir eksponert for en større del av innholdsporteføljen og en større sjangerbredde og er bevisste på at publisering av sterke titler trekker publikum til NRKs strømmetjeneste og også øker bruken av andre titler som ligger i tjenesten. Medietilsynet er positiv til at utvikling av en form for allmennkringkastingsalgoritmer kan bidra til at publikum kan oppdage og utforske innhold de ellers ikke ville blitt eksponert for.

NRKs allmennkringkasterregnskap for 2017 viser at NRK bruker flere plattformer ved formidlingen av ulike innholdstilbud. For eksempel publiserte NRK innhold både på tv, radio, nett og sosiale medier i tilknytning til det nye vitenskapsprogrammet *Viten* og

Mattelærer Tom Olav Moen går gjennom de helt grunnleggende begrepene, og disse videoene treffer også ungdommene direkte på YouTube (foto: NRK)

vilje. Nettredaksjonen samarbeidet med *Dagsnytt 18* i NRK P1, artikler ble publisert på nett og *P3Nyheter* laget videoer om hovedpersonene i programmene på Facebooksidene til NRK P3 og NRK Viten. Vitenskapsprogrammet *Newton* formidles både gjennom et magasinformat på tv og som videoer på YouTube og NRKs nettsider. I 2017 ble NRK P3s metoder og arbeidsplaner for produksjon av innhold og publisering på radio, tv og sosiale medier, anerkjent ved at Gisle A. Gjevstad Agledahl ble tildelt prisen «Årets sosiale medier-rådgiver» under Social Media Days. NRK redegjør for at sosiale medier ikke er en fjerde publiseringskanal for NRK, men et verktøy for å nå ut til publikums-segmenter som virksomheten ellers ikke når godt nok ut til med innholdstilbudet. Dette gjelder ifølge NRK i hovedsak unge målgrupper og personer med innvandrerbakgrunn.

NRK har på spørsmål fra Medietilsynet om hvordan NRK arbeider for å oppfylle kravet om å stimulere til kunnskap, forståelse og bruk av andre medieplattformer, opplyst at NRK har som mål at innholdet skal være lett tilgjengelig digitalt for alle grupper i samfunnet. Dette arbeidet har derfor høy prioritet i NRKs utvikling av innholds-tilbudet. NRK redegjør for god dialog med brukerorganisasjoner om behov og vurderer nå ytterligere muligheter for å kombinere informasjon om digitaltilbudet på lineær-tv med andre læringstiltak i samfunnet rettet mot ikke-digitale brukere. Videre viser NRK til at NRKs innhold skal være tilgjengelig for alle på tv, radio, nett og mobil, uavhengig av hindringer som nedsatt hørsel, syn, fysiske eller kognitive ferdigheter. NRK har erfart at når tilgjengeligheten bedres for noen, gir det merverdi for enda flere. Tiltak som nevnes er teksting av levende bilder på alle plattformer, også i sosiale medier, hørbarhet, universell utforming av tilbudet på nett og mobil og krysspromotering mellom lineær-tv, NRK-TV og nrk.no. NRK får i tillegg gode og interessante innspill til forbedringer på dette området fra NRKs brukerråd, og har opprettet en egen stilling med ansvar for universell utforming. Videre har NRK gjennom deltakelsen i Faktisk.no bidratt til å øke kunnskapen rundt bevisst og kritisk mediebruk. I 2017 så NRK på flere sider ved dagens mediesituasjon, blant annet det at nyhetssider med politisk agenda ligger på delingstoppen og at falske nyheter har blitt et aktuelt tema.

NRK opplyser at fortellerstilen er under utvikling, og at NRK i formidlingen er opptatt av å gi publikum tilstrekkelig kontekst til å forstå hva saken handler om, der temaet kan være ukjent. NRK har fokus på å forstå hvordan publikum bruker NRKs innholdstilbud.

NRK Skole tilbyr over 8 000 videoer som er tilpasset pensum i skolen. NRK opplyser at innholdet er en kombinasjon av arkivstoff og egenproduksjoner. Nettstedet NRK Skole ble fornyet i 2016, og i løpet av 2017 økte trafikken slik at opptil 150 000 personer besøkte sidene hver måned. NRK har dialog med lærere om utvikling av nettstedet, både gjennom skolemesser og sosiale medier. I 2017 lanserte NRK Skole «Musikkparken», en nettressurs for musikkelever og andre som vil lære mer om musikk. NRK opplyser også at pensum i matematikk for ungdomsskolen er under utvikling på nettsiden.

Medietilsynet vurderer at NRK oppfyller kravet om å stimulere til kunnskap, forståelse og bruk av andre medieplattformer blant brukere i alle aldre. I tillegg til et bredt tilbud som bidrar til kunnskap og forståelse på en rekke områder, har NRK også nettstedet NRK Skole, som bidrar til å oppfylle kravet om å tilby innhold tilrettelagt for skoleverket.

NRK Super har et utvalg av gratis spill som egner seg for målgruppen på nrksuper.no. For målgruppen to til fire år har NRK i tillegg Fantorangen-appen, som er et spill med lek og lær-aktiviteter. NRK har på spørsmål fra Medietilsynet opplyst at de jobber med å øke mulighetene for interaksjon med NRK Supers målgruppe i video on demand-tjenestene. Nyhetsappen «Svar-o-meteret» er en interaktiv app, der barn to ganger daglig får spørsmål om aktuelle saker i nyhetsbildet. De som bruker appen får også se hva andre har svart, og resultatene blir av og til inkludert i NRK *Supernytts* dekning av saken som spørsmålene knytter seg til. På NRK.no legger NRK ut quizer hver uke.

Nettsiden NRK.no/ytring er en redaksjonelt styrt side for meningsutveksling om nyheter, samfunns- og kulturspørsmål. NRK viser til flere eksempler på programserier der publikum kunne kommunisere med programlederne og redaksjonene på

ulike måter. Noen slike eksempler er i *Line fikser kroppen* der publikum kunne stille spørsmål og kommunisere med programlederen gjennom hennes profiler på sosiale medier både før, under og etter prosjektet. Publikum kunne sende en takk til læreren sin i nettserien *#Dusåmeg* på NRKs nettsider og i sosiale medier samt stille lytter-spørsmål til det faste programmet *Abels tårn* og at et ekspertpanel fortløpende svarte på spørsmål fra barn under temadagene om seksuelle overgrep på NRK Super. Serien *Skam* brukte internett og sosiale medier på en slik måte at publikum kunne følge med på oppdateringer og kommunikasjon mellom rollefigurene i dramaserien i «sanntid», i tillegg til at seerne kunne kommentere både på rollefigurenes instagramprofiler og på NRK P3s nettsider, herunder gi direkte tilbakemeldinger til serieskaperne.

I tilknytning til stortingsvalget hadde NRK en valgomat på nett som det ifølge NRK ble lagt vekt på å gjøre både lærerik og brukervennlig. Siktemålet var å gi folk en pekepinn på hvilket parti som i størst grad deler og ivaretar deres interesser, holdninger og verdier. NRK opplevde at den nye valgomaten fikk nesten dobbelt så høy bruk som tidligere valgomater fra NRK, og at bruken økte opp mot valgdagen mandag 14. september. I tillegg laget NRK en variant av valgomaten der man kunne svare på spørsmål om de ulike politiske partiene, som ble kalt «Hvor mye partipolitikk kan du egentlig». NRKs partilederdebatt fra Arendal 14. august markerte starten på valgkampen, og NRK opplyser at debatten førte til stort engasjement, blant annet gjennom høy aktivitet på Twitter under emneknaggen *#NRKvalg*, antall brukere som gjennomførte valgomaten og at 65 000 deltok i det nettbaserte mentometeret der publikum kunne stemme via mobilen på hvilken partileder som gjorde det best i debatten.

Medietilsynet har kommet til at NRK oppfyller kravet om å ha et bredt og løpende oppdatert tilbud av tjenester og spill på nett som stimulerer til interaktiv deltagelse.

Barn og unge

NRKs redegjørelse for programtilbudet i 2017 viser at NRK legger stor vekt på medvirkning fra barn og unge og å sette temaer inn i en forståelig ramme for barn. Ett eksempel på dette er den nordiske spillkonferansen *Ragnarok*, der barn og ungdommer fra Danmark, Finland og Norge deltok. Målet var å skape refleksjon og samspill mellom deltakerne. NRK Super hadde også temadager om seksuelle overgrep der målet var å gi barn kunnskap om hva et overgrep er og hvordan dette skal håndteres. Til animasjonsserien *Kroppen min eier jeg* ble det laget et samtaleverktøy rettet mot skolen. I tillegg produserte NRK Super dramaserien *Ikke din skyld*, musikkvideoen *Jeg bestemmer selv*, spialsendinger av *Supernytt*, flere radioprogrammer og nettsaker. Et ekspertpanel svarte på spørsmål fra barn på nrksuper.no. Holdningskampanjen BlimE! var også i 2017 en viktig satsing for NRK, der målet var at barn og unge skal se og inkludere hverandre. Barn over hele landet deltok i kampanjen, og det ble også arrangert en direktesendt vennskapsfest i NRKs bakgård.

NRK har synlig aldersmerking av sine programmer på tv gjennom hele programmets varighet. I NRK / NRK Supers VOD-tjenester (tv.nrksuper.no, «Super-appen», NRK TV m. fl.) fremgår aldersmerkingen i tekst og symbol under det valgte programmet. I «Super-appen» på nett/mobil er det mulig å skjule programmer som har anbefalt aldersgrense 6+ og 9+. Det er kun mulig å stenge for programmer som har en aldersgrense, og NRK følger Medietilsynets anbefalinger for aldersmerking.

Medietilsynet vurderer at NRK oppfyller kravene knyttet til å fremme barns rett til ytringsfrihet og informasjon og skjerme barn mot skadelige former for innhold.

Vedtektene

15 i. NRK skal fremme barns rett til ytringsfrihet og informasjon, og skjerme barn mot skadelige former for innhold. NRK skal ha daglige norskspråklige programmer for barn under 12 år, jevnlig norskspråklige programmer for unge, og jevnlig programmer for barn og unge på samisk.

17 a. NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- *Egenutviklet innhold for barn og unge*

NRK Super har daglige lineære sendinger fra klokken 06.30 til 19.30. NRK opplyser at det på alle hverdager sendes samisk innhold fra klokken 17.00 til 17.15, og at det i løpet av én uke i snitt sendes fem programmer på engelsk. Resten av innholdet er norsk-språklig. Målgruppen for innholdet på NRK Super er barn i alderen 2–12 år, og de fire hovedsjangrene i tilbudet er drama, dokumentar, læring og multiplattform-ener. Programmene produseres i Oslo, Førde, Tromsø og Trondheim. NRK opplyser at NRK Supers visjon er «Det sterkeste fellesskapet for alle barn i Norge», og at alt innhold som produseres skal bidra til å oppfylle denne visjonen.

Supernytt er NRK Supers nyhetsprogram for barn i alderen 8–12 år. *Supernytt* publiserer daglige tv-sendinger hver morgen. Tv-sendingene blir mye brukt av lærere for å diskutere aktuelle hendelser i samfunnet eller som underholdning i spisepausen. *Supernytt* publiserer også på nrksuper.no, på Instagram og Snapchat – og har de siste månedene eksperimentert med å publisere på YouTube. *Supernytt*s konto på Instagram har 93 000 følgere og er redaksjonens hovedplattform for interaksjon med målgruppa. *Supernytt* har som mål å hjelpe barn til å forstå og delta i det samfunnet de er en del av og skal ifølge NRK ikke være «først ute med det siste», men forklare og sette nyheter i en kontekst.

I 2017 sendte NRK Super blant annet dramaseriene *ZombieLars* og *Min venn Marlon*, som handlet om barn og vennskap. NRK opplyser at norske barn og unge strømmer video mer enn noen andre målgrupper, og at publiseringen av innholdet tilpasses for å nå de riktige målgruppene. *Min venn Marlon* ble laget både for radio og lineær tv og kan også strømmes i NRK Super på nett og mobil. 2017 var det første året barna brukte mer tid på NRK Supers strømmetjeneste enn på NRK Super på lineær tv.

NRK Radio Super sender musikk og verbalt innhold for barn, herunder ny og gammel norsk musikk, hørespill og opplesninger. Kanalen sendes på DAB+ frem til klokken 21.00 og er tilgjengelig på nettradio hele døgnet. I 2017 hadde NRK daglige nyhets-sendinger for barn i *Supernytt*. Ulike populærvitenskapelige temaer ble omtalt i *Newton*.

ZombieLars handler om å være annerledes i et samfunn som dyrker det gjennomsnittlige. Fra venstre Helena F. Ødven, Leonard Balestrand Eike, Dat Gia Nguyen og Hannah Raanes-Holm (foto: Anna Myking, Tordenfilm)

Gjennom ungdomskanalene NRK P3, NRK mP3 og sosiale medier tilbyr *P3Nyheter* nyheter til unge. NRK mP3 og NRK P3 har henholdsvis aldersgruppene 13 til 19 og 18 til 29 år som målgrupper. *P3Nyheter* sendes både på NRK P3 og NRK mP3.

NRK viser til at programlederne i P3 ofte inngår som subjektive deltakere i egne prosjekter, og at dette er et bevisst valg for å nå ut til unge med viktige historier. NRK er også opptatt av å rekruttere medarbeidere med flerkulturell bakgrunn for å bidra til at tilbudet bedre speiler hele den unge målgruppen som er mangfoldig. I serien *Line fikser kroppen* var temaet kroppsforakt blant unge, og programlederen Line Elvsåshagen hadde dialog med publikum gjennom sosiale medier før, under og etter programserien. Med serien *Jævla homo* ønsket NRK å gi et nyansert bilde av seksualitet og kjønnsidentitet, og programlederen Gisle Agledahl representerte både seg selv og målgruppen i prosjektet. NRK viser til at det i ukene etter det første programmet i serien ble en offentlig debatt om det å være homofil og om hvilke begreper som er relevante og ikke. I 2017 sendte NRK *Faten tar valget* som både var en serie på NRK TV og NRK1, i tillegg til at den ble publisert som korte videoer på NRK P3s facebook-konto. Serien skulle speile ung, norsk virkelighet i forkant av stortingsvalget, og NRK ønsket særlig å nå første- og andregangsvelgere. Gjennom fire programmer forsøkte 22 år gamle Faten Mahdi Al-Hussaini å finne det politiske partiet som best representerte hennes meninger. NRK fikk reaksjoner på at programlederen brukte hijab. I dokumentarserien *Stemmene i hodet* fortalte tre unge mennesker om sine erfaringer med alvorlige psykiske lidelser. I nettserien *#Dusåmeg* fikk publikum mulighet til å takke lærere som hadde betydd noe spesielt for dem.

Ny norsk musikk for unge ble formidlet i NRK P3 og NRK mP3. Gjennom NRK P3s Urørt-tjeneste, der usignerte norske band kan laste opp sin musikk, kunne publikum strømme låtene. NRK tilbyr også en strømmetjeneste på NRK Radio innenfor musikk-sjangrene hip hop og rap i *National Rap Show*.

I 2017 sendte NRK fjerde og siste sesong av serien *Skam* som var rettet mot alderssegmentet 16 til 19 år. En spørreundersøkelse utført etter siste sesong av *Skam*, viste at samtlige i målgruppen kjente til serien og at et stort flertall både kjente seg igjen i serien og mente den er viktig for samfunnet. Serien ble både publisert på nett og på NRK3.

Line fikser kroppen
(foto: Kristin Granbo, NRK)

Medietilsynets vurdering er at NRK oppfyller kravene til daglige norskspråklige programmer for barn under tolv år og jevnlig norskspråklige programmer for unge. NRK oppfyller også kravet til å ha et egenutviklet innhold for barn og unge på internett som blir løpende oppdatert.

NRK Super sendte barneprogrammer på samisk mandager til fredager fra klokken 17.00 til 17.15 og på lørdag og søndag klokken 16.45. I tillegg ligger alt innhold på samisk til barn tilgjengelig i nettspilleren på nrksuper.no. I 2017 sendte NRK flere egenproduserte programmer på samisk for barn. Figuren Binnabánnaš, som er en serie for de aller yngste i NRK Mánáid-TV der barnas språkutvikling står sentralt, fikk i 2017 lære seg enaresamisk og østsamisk. Dette var resultatet av et samarbeid med Yle Sápmi. Serien ble sendt både på tv, nett og mobil. Andre sesong av den egenproduserte serien om dukkefiguren Binnabánnaš besto av 76 nye episoder i tillegg til 252 repriser. NRK sendte også 21 nye episoder av dokumentarserien *ieZár*, som viste ulike «selfie-reportasjer» der man ble kjent med hverdagen til samiske barn. Det ble også sendt 15 episoder av konkurranseprogrammet *Stálugilvvut* der to barn konkurrerte mot Stállu som har stjålet julegavene. Serien var på nordsamisk. I 2017 sendte NRK blant annet dubbede versjoner av *Teletubbies* og *Gumball* på samisk. Mobil-appen «NRK Jodi» gir tilgang til samiske eventyr både på norsk og samisk.

Medietilsynet vurderer at NRK oppfyller kravet til jevnlig programmer for barn på samisk i 2017.

NRK skal også sende jevnlig programmer for unge på samisk. I Allmennkringkastingsrapporten 2016 konkluderte Medietilsynet med at NRK ikke oppfylte kravet om å sende jevnlig programmer for unge på samisk. Begrunnelsen var at målgruppeinnretningen NRK oppga for det relevante tilbudet, som var programmet *Studio Sápmi* og

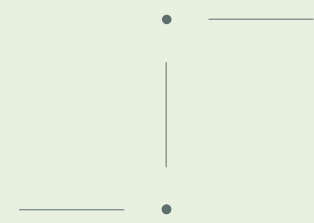

ieZár er en reportasjeserie med samiske barn og betyr «selfie» (foto: NRK)

netttilbudet «Nufal», var eldre unge og unge voksne. Dette tilbudet var dermed ikke rettet mot den noe snevrere målgruppen «unge» som kravet i vedtektene tilsier. Tilsynspraksis for forståelsen av hvilken målgruppe kravet er ment å ivareta, er at dette gjelder aldersgruppen som normalt blir definert som ungdom. Formålet med å stille krav om egne programmer spesielt rettet mot unge på samisk, er at sendingene skal tilby en arena dedikert til temaer ungdom er opptatt av, og at programmene skal bidra til å reflektere ungdomsidentiteter. Det vil derfor ikke være tilstrekkelig for å innfri kravet at NRK i sitt generelle programtilbud på samisk tar opp temaer som er rettet mot ungdom / unge voksne.

I allmennkringkasterregnskapet for 2017 viser NRK til at talkshowet *Studio Sápmi* også ble sendt. På spørsmål fra Medietilsynet om programtilbudet for unge på samisk i 2017, opplyser NRK at NRK Sápmi i tillegg igangsatte utvikling av innholdstilbudet til ungdom mellom 13 og 18 år. Produksjonen av dette tilbudet starter ifølge NRK i 2018, og publisering er planlagt i 2018/2019. Noen tiltak for å styrke tilbudet til unge ble allerede iverksatt i 2017, men ble først publisert i 2018. Noen eksempler er *NRKUrbi*, som er unge samers svar på NRK P3s *Urørt*, nettvideokonseptet #Samish, som utfordrer og skaper debatt og flere podcast-serier. Innholdstilbudet på nett, sosiale medier og tv i forbindelse med samenes nasjonaldag var spesielt rettet mot unge samer der blant annet vinneren av *NRKUrbi/Urørt* ble kåret.

Ettersom NRK ikke fikk på plass egne programmer for unge på samisk i 2017, bryter NRK for andre år på rad kravet om å sende jevnlige programmer for unge på samisk. Medietilsynet ser positivt på at NRK Sápmi har iverksatt tiltak for å styrke innholdstilbudet til unge og mener på bakgrunn av redegjørelsen at det er grunn til å forvente at NRK har et jevnlig tilbud for unge på samisk i 2018.

Medietilsynet har på denne bakgrunnen kommet til at NRK ikke oppfyller kravet om å sende jevnlige programmer for unge på samisk i 2017.

Samisk språk, identitet og kultur

Vedtektene

14 b. NRK skal bidra til å styrke norsk og samisk språk, identitet og kultur. (...). NRK skal ha daglige sendinger for den samiske befolkning.

Den nye vedtektsbestemmelsen som gjelder fra 2018, presiserer at NRK skal bidra til å styrke de samiske språkene og samisk identitet og kultur. Bestemmelsen tydeliggjør at NRK skal tilby innhold på alle de tre samiske språkene.

NRK Sápmi produserer nyheter, kultur, underholdning og innhold for barn på samisk og norsk til nett, mobil, radio og tv. Gjennom hele 2017 markerte NRK Sápmi 100-årsjubiléet for den første felles konferansen mellom samer fra Norge, Finland og Sverige. Underholdningsserien *Muitte mu – Husk meg* lærte kjente norske artister å joike. Ett av målene med konseptet var å bidra til at joik når den nasjonale scenen. I *Stjernekamp* var joik en av musikksgangrene deltakerne skulle konkurrere i. På Samenes nasjonaldag ble det sendt direkte fra feiringen i Olavshallen i Trondheim og festforestillingen «Jielemen Aavoe» i samarbeid med Kringkastingsorkesteret. Dokumentaren *Beaivváš sámi teáhter* handlet om foregangskvinnen Elsa Laula Renberg, som samlet Sápmi.

Kulturprogrammet *Studio Sápmi* er et studiobasert talkshow med aktuelle gjester fra hele Sápmi (Norge, Sverige, Finland og Russland). Programmet har yngre samer som hovedmålgruppe og tar for seg samisk kultur og internasjonal populærkultur i et samisk perspektiv. I hvert program presenteres og opptrer en samisk artist eller et band. *Studio Sápmi* har ifølge NRK blitt en viktig musikkscene for unge, samiske artister.

I 2017 sendte NRK *Reinflytting minutt for minutt* der man kunne følge familien Sara på deres årlige reise fra vinterbeitene på Finnmarksvidda til sommerbeitene på Finnmarkskysten. Publikum sendte inn spørsmål til redaksjonen om blant annet reindrif og samisk kultur, og NRK fikk over 13 000 meldinger den uken sendingen pågikk. Direktestrømmingen på nett ble fulgt i over 130 land. På grunn av dårlig vær måtte sendingen avsluttes før reinflokken hadde kommet frem til sommerbeitet.

Reinflytting minutt for minutt (foto: Edmund Grønmo, NRK)

NRK Sápmi sendte morgensendingen *Buorri Idit Sápmi* alle hverdager fra klokken 07.00 til 09.00 på DAB-kanalen NRK Sápmi. Sendingen er et samarbeid med SVT Sápmi og YLE Sápmi. Hver hele time er det en nyhetsoppdatering på nordsamisk frem til og med klokken 17.00. Klokken 21.00 sendes nyheter på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. NRK Sápmis radiotilbud er tilgjengelig på NRK Radio. På NRK1 sendte NRK Sápmi nyhetssendingen *Oddasat* alle hverdager. Denne sendingen produseres også i samarbeid med SVT Sápmi og YLE Sápmi. NRK Sápmis nyheter for tv er tilgjengelig på NRK TV.

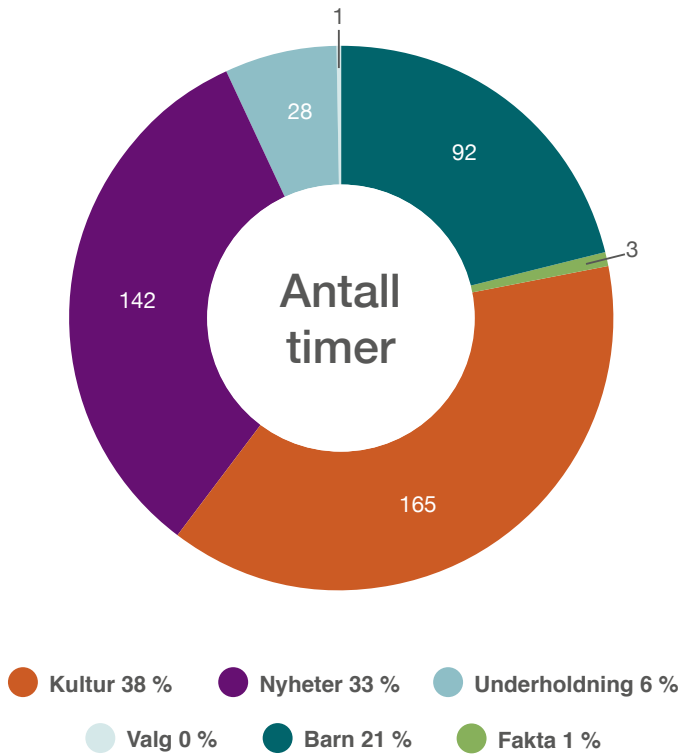
I 2017 leverte NRK Sápmi omkring 4 600 nettnyheter på sin egen forside og på andre av NRKs forsider, og omkring 60 prosent av sakene var på samisk. Flere av NRK Sápmis saker satt dagsorden i 2017. Som eksempler på dette kan nevnes Dakota-saken om norske bankers investeringer i den planlagte oljerørledningen og konsekvensene for urfolks rettigheter i USA og offentliggjøringen av dokumenter som avdekket at regjeringen ikke ønsket å opprette en egen kommisjon for å undersøke fornorskningen av samer og kvener i Norge.

NRK Sápmis dekning av sametingsvalget hadde et mål om å øke interessen for valget og valgdeltakelsen. Valget ble både dekket i det eksisterende nyhets- og aktualitetstilbudet, og det var en egen satsing for å nå yngre velgere. NRK viser også til et samarbeid med de samiske avisene *Ávvir* og *Ságat* i forbindelse med valget, blant annet om meningsmålinger med partibarometer.

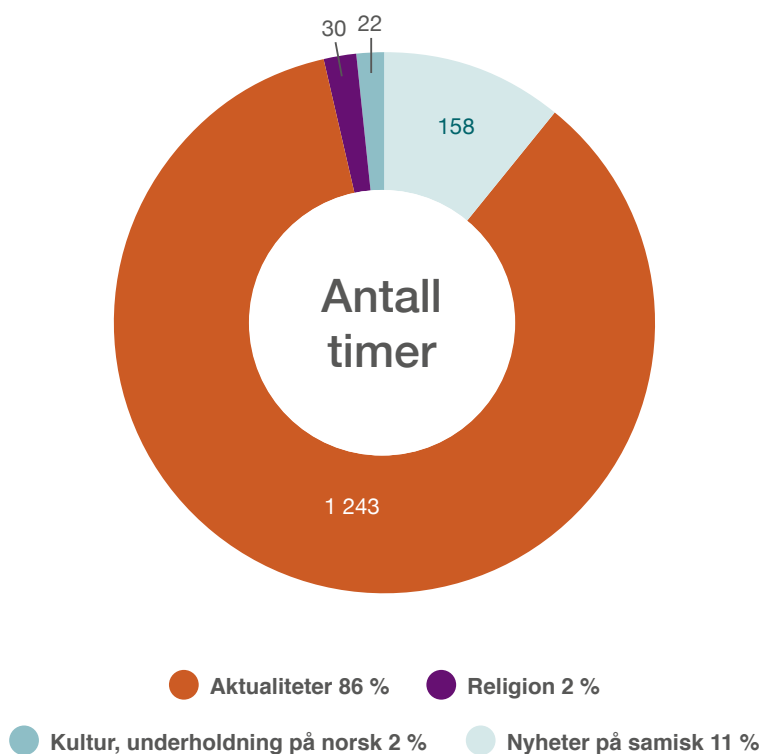
Medietilsynets vurdering er at NRK gjennom sitt tilbud på radio, tv, nett og mobil oppfyller kravene til å styrke samisk språk, identitet og kultur og kravet om å ha daglige sendinger for den samiske befolkningen.

Programstatistikk NRK Sápmi

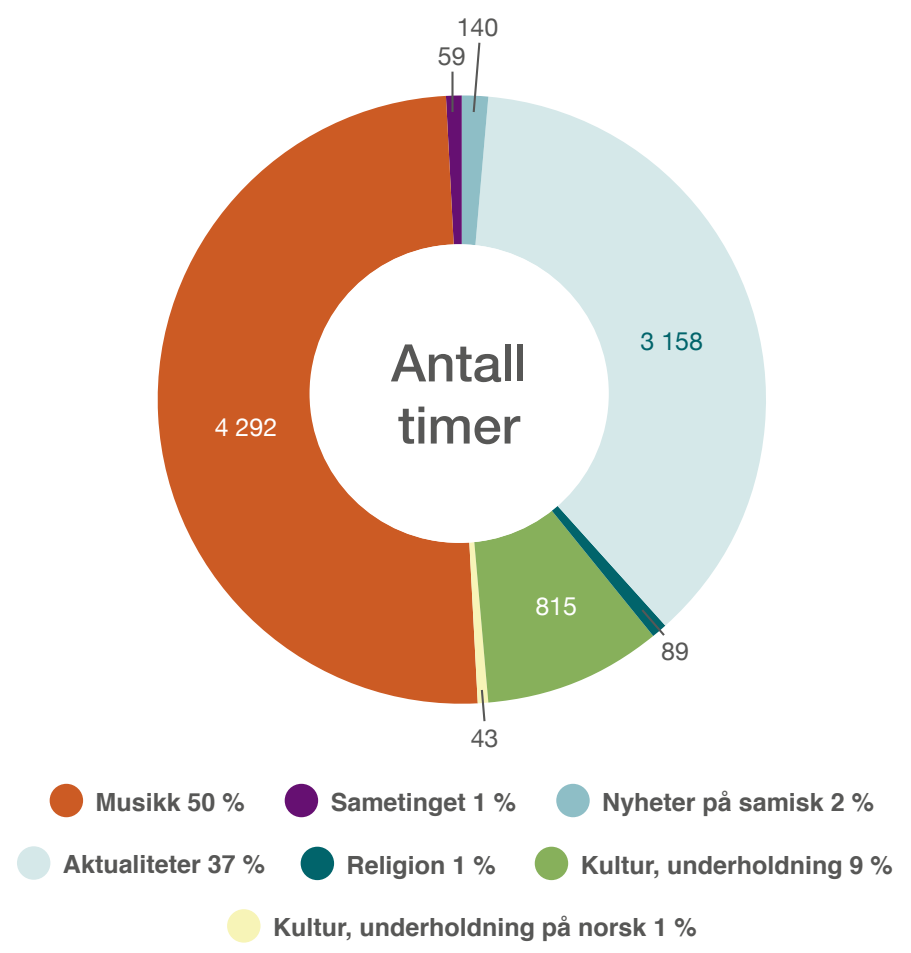
NRK Sápmi TV-tilbud

NRK Sápmi radiotilbud

NRK Sápmi på DAB

Nasjonale og språklige minoriteter

NRKs forpliktelser overfor nasjonale og språklige minoriteter omfatter et krav om at NRK skal tilby programmer for disse gruppene. Videre skal NRK formidle kunnskap om ulike minoritetsgrupper og om mangfoldet i det norske samfunnet. Nasjonale minoriteter er vernet av Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter. De nasjonale minoritetene omfatter grupper som har langvarig tilknytning til et land. I Norge er dette kvener/norskfinner, jøder, skogfinner, rom og romanifolk.

NRK viser til at allmennkringkasteroppdraget gir NRK et særlig ansvar for å synliggjøre et flerkulturelt mangfold og nasjonale minoriteter. NRK gjør dette i ulike programflater og sjangre gjennom en blanding av egenprodusert (reportasjer, dokumentarer, filmer) og innkjøpt materiale. I tillegg legger NRK vekt på bredde i medvirkning og mangfold i organisasjonen og har som mål å rekruttere flere ansatte med flerkulturell kompetanse for å kunne levere et best mulig innhold til hele befolkningen. Flerkulturell kompetanse definerer NRK som språk, nettverk og perspektiver fra innvandrergupper eller andre kulturelle minoriteter.

I 2017 la NRK om tilbudet til den kvenske/norskfinske minoriteten og erstattet det ukentlige regionale radioprogrammet på finsk som ble sendt i NRK P2 i Nordland, Troms og Finnmark med et digitalt tilbud. Omleggingen er basert på en utredning av hva som ville være den beste måten å erstatte finsksendingen på, der NRK Troms og NRKs utviklingsavdeling blant annet har gjennomført workshops og innsiktsintervjuer med kvener i alle aldre. Ifølge NRK viste dette arbeidet at det er viktig for målgruppen at det nye tilbudet tar opp i seg stolthet og fellesskapsfølelsen, behovet for å delta i et større stort fellesskap og dele sin kultur, leken språklæring skriftlig og muntlig (å både høre, lese og praktisere språket), nettverksbehovet (å snakke med andre om det kvenske i et større stort fellesskap) og å dele sin kultur. På denne bakgrunnen utviklet NRK nettilbudet på nrk.no/kvensk og nrk.no/kveeni som ifølge NRK skal utvikles videre. Ettersom det kvenske språket er utrydningstruet, er barn og unge voksne ifølge

Vedtektene

14 b. (...). NRK skal ha programmer for nasjonale og språklige minoriteter. (...).

14 c. NRK skal formidle kunnskap om ulike grupper og om mangfoldet i det norske samfunnet. NRK skal skape arenaer for debatt og informasjon om Norge som et flerkulturelt samfunn.

NRK viktige målgrupper for dette tilbudet, men nettsiden har også et tilbud for eldre. I samarbeid med NRK Super er det utviklet enkle konkurranser for barn og eventyr som blir fortalt på kvensk og norsk. I tillegg er det lagt ut lydlenke til Meänraatio som er Sveriges Radios (SRs) tilbud til den kvenske befolkningen, og som blant annet har et tilbud til barn. Tilbudet er på meänkieli, et språk som ligner på kvensk og kan forstås av de som kan kvensk eller finsk.

I løpet av de to første månedene etter lanseringen av det kvenske nettilbudet, hadde NRK publisert til sammen 33 artikler. Mye av innholdet er på norsk ettersom kvener flest ikke lenger kan språket, men NRK opplyser at det er et mål å også publisere saker på kvensk og finsk. I den første tomånedersperioden var det seks artikler med kvensk tekst, tre tv-programmer med kort kvensk tekst, tre saker med én eller flere lydlenker på kvensk og én på finsk samt at to artikler inneholder video med kvensk tale og en video med finsk tale. NRK er i gang med en «klippbank» som skal samle alle tv-programmer om kvenske temaer fra NRK og andre. NRK har også et mål om samarbeide med andre, blant annet den kvenske avisen i Norge, Ruijan Kaiku, og SR, SVT og YLE. I 2017 sendte NRK også filmen *Stein, saks og sisu* som handlet om kvensk kultur i Alta og om kombinasjonen mellom jordbruk, fiske og skiferdrift. NRK viser til at det egne nettilbudet allerede har bidratt til å løfte opp kvenske temaer i distriktssendingene fra Troms og Finnmark på tv (*Nordnytt*) og i programmet *Språkteigen* på NRK P2. NRK opplyser også at tilbakemeldingene fra de kvenske miljøene er positive. Kvensk er et språkvalg på yr.no.

I 2017 sendte NRK dokumentaren *Mot en av mine minste* som skildret historien til to barn av romanislekt og ga innblikk i hvordan romanifolket er behandlet av statlige myndigheter over tid. Dokumentaren *Rozas sang* følger den norske romkvinnen i hennes liv i nåtidens norske samfunn. NRK sendte musikkdokumentaren *Drømmen om en jødisk jul* og behandlet jødisk historie i to programmer i serien *Museum* på NRK P2. Programmene omhandlet fluktruten til krigsflyktninger under annen verdenskrig og besøkte det jødiske museet POLIN i Warszawa. NRK P2 portretterte også skogsfinnekvinnen Aina Tvengsberg.

Drømmen om en jødisk jul er en musikkdokumentar som forteller historien om en gruppe jødiske komponister som skrev lydsporet til den amerikanske julen (foto: Medieoperatørene as).

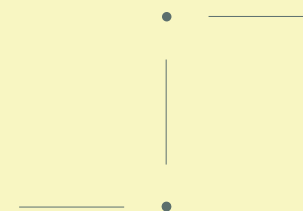
I tillegg opplyser NRK å ha et variert innhold for og om de nasjonale minoritetene i programflatene *Ekko*, *Verdibørsen*, *Salongen*, *Verden i går* og andre nyhets- og magasinflater.

Bred deltakelse i ulike programmer som for eksempel *Stjernekamp*, *Brillebjørn* og *Familieekspedisjonen*, bidrar til at NRK synliggjør at Norge er et flerkulturelt samfunn. I 2017 sendte NRK dokumentarserien *Flukt*, der Leo Ajkic, som selv har vært flyktning, fortalte historien til noen få av verdens 65 millioner flyktninger. Dokumentarfilmen *Hjerte av gull* handlet om filippinske kvinner som ser seg tvunget til å reise fra egne barn i hjemlandet for å jobbe for norske familier. I dokumentarserien *Helene sjekker inn* flyttet Helene Sandvig blant annet inn på asylmottak og møtte menneskene som bor der og formidlet deres utfordringer med å være asylsøker i Norge. NRKs faste undersøkende dokumentarserie *Brennpunkt* fulgte i dokumentaren *Lykkelandet* rumenske tiggere i Bergen over en toårsperiode.

NRK P3 har et ønske om å synliggjøre tydelige, personlige stemmer fra et mangfoldig ungdomsmiljø. I serien *Faten tar valget*, som fulgte en ung flerkulturell kvinnes jakt på det politiske partiet hun skal stemme på, ønsket NRK blant annet å speile ung norsk virkelighet i forkant av et valg og å nå ut til unge velgere med minoritetsbakgrunn. Serien *Sult – hvordan overleve Ramadan* fulgte to unge jenter som skulle faste for første gang, og den ble publisert som korte klipp på Facebook og NRK P3s nettside. Klippene ble samlet i en dokumentar, og det var et direktesendt innslag på NRK1 på dagen for id-feiringen. I fjerde sesong av *Skam* var muslimske Sana hovedkarakter, og serien bidro både til å speile et flerkulturelt miljø og hvilken rolle religion spiller i Norge i dag. I nettdramaserien *Jenter* har flere av de større rollene ulik etnisk bakgrunn. Høsten 2017 startet dokumentarserien *Vita og Wanda* som gjennom fire sesonger skal følge to tvillingsøstre med iransk opprinnelse og hvordan det er å være ung, flerkulturell kvinne med muslimsk bakgrunn i Norge. I dokumentarserien *99 % norsk* tok ungdommer med flerkulturell bakgrunn med sin beste norske venn til det landet de har sine røtter. Humorprogrammet *Svart humor* tar utgangspunkt i det flerkulturelle miljøet og ledes av Yousef Hadaoui.

Fra serien *Familieekspedisjonen*. Her familien Azeem (foto: NRK)

NRK har i en utfyllende redegjørelse også vist til flere programmer på NRK Super som bidrar til å oppfylle kravene om egne programmer for minoriteter og å formidle kunnskap om Norge som et flerkulturelt samfunn. Dokumentarserien *Modig* handlet om sju flyktningebarn i Norge, og seriene *Rot*, *ZombieLars*, *Skolestarterne* og *Sangfoni* har flere karakterer med ulik etnisk bakgrunn. Flere av programlederne og i staben i NRK-Super har flerkulturell kompetanse.

Medietilsynet har i flere tidligere allmennkringkastingsrapporter fremhevet at dersom egne programmer skal fungere som et virkemiddel for representasjon og synliggjøring av minoriteter i NRKs innholdstilbud, må omfanget av programmer være på et visst nivå. Tilnærmingen med krav til egne programmer er videreført i forslaget til ny NRK-plakat og er etter tilsynets vurdering formålstjenlig, spesielt for vernet av minoritetsspråk. NRKs redegjørelse viser at programtilbudet innenfor flere ulike sjangre og virksomhetens strategi for synliggjøring av Norge som et flerkulturelt samfunn, bidrar til å skape flere arenaer både for informasjon og debatt.

Medietilsynet har kommet til at NRK oppfyller kravet om å ha programmer for nasjonale og språklige minoriteter i 2017. Videre ivaretar NRK kravene om å formidle kunnskap om ulike grupper og om mangfoldet i det norske samfunnet og om å skape arenaer for debatt og informasjon om Norge som et flerkulturelt samfunn. Tilsynets vurdering er at NRKs generelle innholdsstrategi på en god måte bidrar til å synliggjøre og informere om at Norge er et samfunn med et mangfold av identiteter.

Distrikt

Vedtektene

14 a. NRK skal reflektere det geografiske mangfoldet i Norge og ha et godt lokalt tilbud og lokal tilstedeværelse.

14 e. NRK plikter å sende innhold som enten er produsert i, eller som tar det innholdsmessige utgangspunkt i, distriktene. NRK skal ha distriktssendinger alle hverdager.

17 a. NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- **Et eget regionalt nyhets- og innholdstilbud**

Kravene som NRK har knyttet til lokalisering, dreier seg både om å ha redaksjonell dekning av distriktene og om å være til stede regionalt. Ved behandlingen av Meld. St. 38 (2016–2017) *Open og opplyst* understreket familie- og kulturkomitéen viktigheten av at allmennkringkastere dekker det geografiske mangfoldet i Norge, både gjennom å ha et distriktstilbud på radio, tv og nett og ved lokalt nærvær. Komitéen mente at et krav om tilstedeværelse i alle fylker burde bli inkludert i NRK-plakaten. I Meld. St. nr. 15 (2016–2017) *Eit moderne og framtidretta NRK – Finansiering og innholdsplikter* foreslo Kulturdepartementet derfor å presisere i ny NRK-plakat at NRK skal være til stede i alle fylker. Samtidig understreket departementet at NRK fremdeles skal ha handlefrihet til selv å bestemme hvordan distriktskontorene skal organiseres, og at dette kravet ikke kan forstås som at NRK for eksempel skal ha et eget distriktskontor i hvert fylke. Familie- og kulturkomitéen ga i Innst. 332 S (2016–2017) uttrykk for at kravet må sikre at det ikke utvikles geografiske blindsoner i den redaksjonelle dekningen i landsdelene. NRKs vedtekter ble endret i NRKs generalforsamling 19. desember 2017 og presiserer at NRK skal være til stede i alle fylker. Ordlyden i de øvrige kravene til NRK distriktsoppdrag er videreført.

NRK opplyser at distriktsoppdraget for nyheter ble oppdatert og presisert i 2017 innenfor NRKs hovedstrategi «Først – med hele bildet» som innebærer at innhold fra distriktene skal produseres med tanke på et nasjonalt publikum. NRK har et mål om at 25 prosent av innholdet i NRKs viktigste nasjonale nyhetstilbud skal være produsert av distriktskontorene. NRK presiserer at NRKs distriktskontorer har og skal ha en annen rolle enn lokalavisene, og at NRK skal løfte lokale historier og viktige saker til et større publikum. NRK har ansatt åtte nyhetsreportere som jevnlig rapporterer i de nasjonale sendingene for å synliggjøre innholdet fra hele landet. De åtte reporterne dekker Troms, Nordland, Trøndelag, Hedmark og Oppland, Hordaland, Rogaland, Sørlandet, Vestfold og Telemark.

Sommertoget – Knut Røsrud fra NRK Hedmark og Oppland er én av åtte dedikerte riksreportere (foto: NRK)

I 2017 hadde NRK fast tilstedeværelse 46 ulike steder i landet, og av disse kontorene var 15 distriktskontorer. NRKs distriktsdivisjon produserer både nasjonale og lokale nyheter til egne sendinger og til nasjonale nyhetssendinger. De 15 distriktskontorene har egne portaler på nett og mobil. Divisjonen har totalt 920 ansatte, og rundt 500 av disse jobber med nyheter og distriktstilbudet. I 2017 sendte NRK til sammen 53 timer distriktsradio og 22 timer distrikts-tv-sendinger alle hverdager. Distriktssendingene i radio sendes i to sendeflater i NRK P1 klokken 06.00 til 09.00 og 14.00 til 17.00. På P1 og P1+ er det også fire korte nyhetsoppdateringer fra distriktskontorene etter *Dagsnytt* på dagtid på hverdager. På tv ble også distriktssendingene sendt i to sendeflater på NRK1 i 2017, klokken 18.45 til 19.00 og 20.55 til 21.00. NRK la fra nyttår 2018 om distriktssendingene på tv fra to til tre sendinger. Distriktsdivisjonen produserer også programmer for de riksdekkende tv- og radiokanalene innenfor programkategorier som natur, vitenskap, barn, livssyn og hverdagsdokumentar og har et viktig ansvar for radiokanalene NRK P1, NRK P1+ og NRK mP3. Programkonseptet «sakte-tv» ble utviklet ved distriktskontoret i Hordaland, og i 2017 kjørte NRKs *Sommertoget* gjennom 118 kommuner og 17 fylker i Norge. Publikum fikk følge togets ferd minutt for minutt. I tillegg ble programmet *Sommeråpent* sendt fra de 172 ulike stasjonene som toget stoppet på.

Medietilsynets vurdering er at NRK gjennom sitt innholdstilbud på ulike plattformer i 2017 reflekterer det geografiske mangfoldet i Norge, og at kravene til lokal tilstedeværelse og innholdsproduksjon er oppfylt. NRK har distrikts-sendinger alle hverdager og har et løpende oppdatert regionalt nyhets- og innholdstilbud på internett.

Nyhets- og aktualitetsdekningen

NRKs nyhetsdivisjon har totalt 365 medarbeidere. Redegjørelsen for nyhets- og aktualitetstilbudet i 2017 viser at NRK har et omfattende tilbud av nyheter og aktualiteter på tv, radio, nett og mobil. NRK Nyheter produserer løpende nyhetsdekning på alle plattformene i tillegg til faste programposter som *Dagsrevyen*, *Dagsrevyen 21*, *Kveldsnytt*, *Nyhetsmorgen*, *Nyhetslunsj*, *Nyhetsettermiddag*, *Politisk kvarter*, *Kulturnytt*, *Dagsnytt 18*, *Debatten*, *Torp*, *Urix tv*, *Urix radio*, *Ukeslutt*, *Ytring* og på radiokanalen Alltid Nyheter. NRK opplyser at NRK Nyheter er betydelig omorganisert i 2017 for å møte publikums nye behov der nett og mobil har blitt nordmenns viktigste kilde til nyheter. Nett og mobil har ifølge NRK høyere prioritet i nyhetsarbeidet samtidig som NRK videreutvikler sin sterke posisjon som nyhetsleverandør på tv og radio. *Dagsrevyen* og *Dagsnytt* skal fortsette å være to av NRKs viktigste nyhetsprodukter også i årene fremover. NRK redegjør for at nyhets- og aktualitetstilbudet på internett dekker både nasjonale og internasjonale nyheter. Tilbudet på nett omfatter også fakta og bakgrunnsinformasjon for nyheter, debatt og aktuelle samfunns spørsmål.

NRK har korte nyhetssendinger hverdager klokken 12.00 og 17.00. *Dagsrevyen* blir sendt daglig klokken 19.00 på NRK1 og er hovedsendingen til NRK Nyheter. I tillegg blir *Dagsrevyen 21* sendt mandag til fredag og *Kveldsnytt* daglig på samme kanal. *Supernytt* er NRKs nyhetssending for barn, som sendes daglig på NRK Super. Andre faste nyhets- og aktualitetsprogrammer i 2017 var blant annet *Debatten*, *Torp* og *Urix*. Utenriksmagasinet *Urix* ble sendt mandag til torsdag på NRK2. Nyheter blir også publisert gjennom sosiale medier.

På radio har NRK faste nyhetssendinger hver time inkludert ekstrasendinger når nyhetsbildet krever det. Distriktskontorene har regionale nyhetssendinger morgen og ettermiddag fra mandag til og med fredag. *Nyhetsmorgen* er en oppdaterende og utdypende nyhetsflate på to og en halv time i NRK P2 og NRK Alltid Nyheter, hvor *Politisk Kvarter* og *Kulturnytt* inngår. Nyhetsmagasinet *Nyhetslunsj* ble utvidet fra

Vedtektene

15 e. NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper, herunder egne kulturprogrammer. Tilbudet skal gjenspeile det mangfoldet som finnes i befolkningen. Blant annet skal NRKs samlede tilbud appellere til alle aldersgrupper.

17 a. NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- **Nasjonale og internasjonale nyheter**
- **Fakta- og bakgrunnsinformasjon for nyheter, debatt og aktuelle samfunns spørsmål**

12 c. NRK har som oppgave å avdekke kritikkverdige forhold og bidra til å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre.

27 til 57 minutter i 2016 og ble også i 2017 sendt på NRK P2 og NRK Alltid Nyheter. Nyhetsettermiddag sendes fra 15.00 til 16.00 på NRK P2 og fra 16.00 til 17.00 på NRK Alltid Nyheter. *Dagsnytt18* er et fast debattprogram på NRK P2 fra 18.00 til 19.00 på hverdager som også sendes på NRK2 og i NRK Alltid Nyheter. NRK P3 har et nyhets-tilbud som er tilpasset yngre lyttere med *P3nyheter* som også publiseres på sosiale medier og i NRK3. *Ukeslutt*, *Her & Nå*, og *Ytring* er eksempler på faste nyhetsmagasiner og debattprogrammer i NRKs nyhets- og aktualitetstilbud. Utenriksredaksjonen lager også *Urix på lørdag*, som er et ukemagasin i NRK P2. Det lineære nyhetstilbudet fra radio og tv er også tilgjengelig digitalt gjennom NRK TV og NRK Radio. NRK har dessuten en løpende nyhetsdekning og går i dybden gjennom lengre artikler og med *Urix forklarer* på nrk.no.

Kravet til at NRK skal avdekke kritikkverdige forhold oppfylles gjennom ulike program-konsepter. I 2017 var *Brennpunkt* et fast dokumentarprogram med undersøkende journalistikk. Høsten 2017 etablerte NRK Sport, SVT Sport og YLE Sport et nordisk samarbeid for undersøkende sportsjournalistikk med mål om å sette dagsorden på tvers av landegrensene. Det første temaet som ble belyst gjennom dette samarbeidet var likestilling i toppidretten, og saken fikk brede nyhetsoppslag på flere plattformer. NRK opplyser at distriktsdivisjonen i 2017 styrket satsingen på fordypende og undersøkende journalistikk. For eksempel startet NRK Buskerud en sak om ungdoms deling av seksualisert materiale i sosiale medier som utviklet seg til et større prosjekt der journalister fra flere kontorer deltok. Prosjektet endte i ni nettsaker, én sak på tv og to saker i radio, der både *Dagsrevyen* og *Nyhetsmorgen* på P2 dekket saken. NRK gir flere eksempler på større journalistiske graveprosjekter, og på hvordan nett og mobil brukes i den journalistiske dekningen.

I 2017 var det både stortings- og sametingsvalg. I valgdekningen hadde NRK som mål å både være en arena for de mer politisk interesserte og å vekke interesse og engasjement hos de som tenker at politikk og valg ikke angår dem. *Din stemme* på NRK1 hadde ifølge NRK et mål om å få folk til å forstå sakene og de politiske standpunktene og inneholdt reportasjer, direkteinnslag og gjester i studio. To av programmene ble laget av NRKs distriktskontorer og hadde tittelen *Norges stemmer*. Gjennom fire programmer på NRK1 og egen satsing på nett med tittelen *Detektor* faktasjekket NRK politikernes

12 b. NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser. NRK skal ha en bred og balansert dekning av politiske valg. Samtlige partier og lister over en viss størrelse omtales normalt i den redaksjonelle valgdekningen.

NRKs partilederdebatt fra Arendal i august markerte starten på valgkampen (foto: NRK)

Programlederne Fredrik Solvang og Faten Mahdi Al-Hussaini ledet henholdsvis valgprogrammene *Detektor* og *Faten tar valget* (foto: NRK)

påstander i valgkampen, og målet var å bidra til en mer opplyst politisk samtale. Distriktskontorene arrangerte debattmøter ulike steder i landet gjennom hele valgkampen, og de fleste av disse var samarbeidsprosjekter med andre lokale og regionale aviser. Debattmøtene ble primært formidlet på nrk.no, men flere av dem ble også direkte sendt på tv. Samfunnsmagasinet *Verdens rikeste land* reiste rundt i Norge i tre uker frem mot valget og sendte direkte fra stedene de besøkte. NRK sendte også talkshowet *Valgfri* fra valgstudioet foran Stortinget fire fredager før valget, der ukens valgkamp ble oppsummert. NRK opplyser at målet med programmet var å erstatte konfrontasjon og fokus på konflikt med vennlighet og humor. NRK P2 og Alltid Nyheter erstattet *Valgmorgen*-sendinger med programmene *Nyhetsmorgen* og *Politisk kvarter*.

Gjennom nettserien *Faten tar valget* lette 22 år gamle Faten etter det partiet som passet best for henne. NRK hadde et mål om å treffe unge voksne i begynnelsen av 20-årene ettersom dette er en målgruppe det er vanskelig å nå. Undersøkelser før og etter valget viste at NRK klarte å nå ni av ti over 18 år med valgstoff i løpet av valgkampen.

NRK sendte fire store tv-debatter i løpet av valgkampen – fra Arendal, Loen, Tromsø og Bergen. Under NRKs valgnattsending var 2,3 millioner seere innom programmet, noe som etter NRKs syn viser at NRK1 fortsatt er en fellesarena som evner å samle store deler av befolkningen rundt viktige nasjonale begivenheter.

NRK har i en egen redegjørelse opplyst at det i forbindelse med valget ble utarbeidet retningslinjer for hvilke partier som normalt skal være med i NRKs valgdekning, og at dekningen skulle være bred og relevant, både i saker og kildetilfang. Følgende kriterier ble ifølge NRK lagt til grunn:

- Alle partier som det er sannsynlig at kan komme inn på Stortinget etter stortingsvalget 2017 er representert i NRKs valgomat
- Partier som i dag er representert på Stortinget deltar i de to store partilederdebattene på NRK1
- Deltakelse i de to store partilederdebattene på NRK1 for partier utover de som er representert i dagens Storting, vil fortløpende bli vurdert, men i hovedregelen vil partier som over lengre tid ligger over sperregrensen på meningsmålinger, få plass i debattene
- Partier som på meningsmålingene ligger an til å få én eller flere representanter på Stortinget, vil bli grundig dekket når det er journalistisk relevant
- NRKs dekning vil speile det politiske Norge – også utover de partiene som er på Stortinget
- Alle partier som det er sannsynlig at kan komme inn på Stortinget etter stortingsvalget 2017, vil bli invitert til å delta i NRKs partilederutspørring

NRK viser til at både partiet Rødt og MDG oppfylte kravene, og at disse partiene blant annet var med i partilederdebattene og NRKs valgomat. NRK har også opplyst at det jobbes med å etablere en bedre statistikk over dekningen av de aller minste partiene. Medietilsynet ser positivt på dette.

Sametingsvalget ble dekket av NRK Sápmi med en todelt satsing gjennom det eksisterende nyhets- og aktualitetstilbudet, og en særskilt satsing for å øke interessen for valget blant første- og andregangsvølgere. I dekningen hadde NRK Sápmi følgende mål:

Under NRKs valgnattsending var 2,3 millioner seere innom programmet, noe som etter NRKs syn viser at NRK1 fortsatt er en fellesarena som evner å samle store deler av befolkningen rundt viktige nasjonale begivenheter.

Å øke interessen for valget, bidra til å øke innmeldingen til valgmanntallet, øke oppslutningen om Sametingsvalget og grunnleggende sett å gi velgeren inn- sikt og kunnskap til å ta et valg. NRK Sápmi samarbeidet med Ávvir og Sagat om meningsmålinger med partibarometer og hadde et utstrakt samarbeid med Ávvir i ungsatsingen.

Medietilsynets vurdering er at NRK gjennom en rekke ulike innholdstilbud på radio, tv og nett hadde en bred nyhets- og aktualitetsdekning i 2017. Redegjørelsen fra NRK viser at tilbudet tok for seg både nasjonale og internasjonale saker, ga både løpende oppdatering av nyhetsbildet og fakta og bakgrunns- stoff i nyhetsdekningen i tillegg til debatt og dekning av aktuelle samfunnsspørsmål. Nyhets- og aktualitetstilbudet var også rettet mot ulike aldersgrupper.

NRK har redegjort for ulike programmer som gjennom undersøkende journalistikk belyser og gir inn- sikt i kritikkverdige forhold både på individ- og systemnivå. Medietilsynet vurderer på denne bakgrunn at NRK i 2017 oppfyller kravet om å avdekke kritikkverdige forhold og bidra til å beskytte enkelt- mennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre. På bakgrunn av det brede innholdstilbudet på dette området, har Medie- tilsynet også kommet til at NRK oppfyller det overordnede kravet om at NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser. Ved stortingsvalget og sametingsvalget 2017 ivaretok NRK etter Medietilsynets vurdering kravene knyttet til en bred og balansert dekning av politiske valg, og at samtlige partier og lister over en viss størrelse normalt omtales i den redaksjonelle dekningen.

Norsk språk, identitet og kultur

Vedtektene

14 b. NRK skal bidra til å styrke norsk og samisk språk, identitet og kultur. En stor andel av tilbudet skal ha norsk forankring og speile norske virkeligheter.

14 d. NRKs tilbud skal i hovedsak bestå av norsk-språklig innhold. Begge de offisielle målformene skal benyttes. Minst 25 pst. av innholdet skal være på nynorsk.

14 f. NRK skal formidle norsk kultur og en bred variasjon av norske kunstuttrykk fra mange ulike kunstnere, uavhengige miljøer og offentlige kulturinstitusjoner.

15 e. NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper, herunder egne kulturprogrammer. Tilbudet skal gjenspeile det mangfoldet som finnes i befolkningen. Blant annet skal NRKs samlede tilbud appellere til alle aldersgrupper.

17 a. NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

Medietilsynet vurderer at NRK ivaretar det overordnede kravet til å styrke norsk språk, identitet og kultur, blant annet gjennom omfattende egenproduksjoner. Den brede lokale forankringen i distriktsdekningen og tilbudet til ulike minoritetsgrupper, bidrar også til å speile norsk virkelighet og et mangfold av identiteter i det norske samfunnet.

Å oppfylle kravet til at minst 25 prosent av innholdet som publiseres skal være på nynorsk har i flere år vært en utfordring for NRK. Etter en økning i nynorskandelen i 2015, var det i 2016 en nedgang i flere av kanalene. Kravet må være oppfylt for hver enkelt medieplattform.

I 2017 viser statistikken at nynorskandelen i NRKs kanaler totalt sett var 22 prosent, en nedgang fra 23 prosent i 2016. Den største nedgangen var i NRK2, fra 28 til 24 prosent, mens den største økningen var i NRK Super fra 25 til 27 prosent. Andelen nynorsk var 20 prosent i NRK1, 24 prosent i NRK2, 24 prosent i NRK3, 27 prosent i NRK Super, 29 prosent i NRK P1, 18 prosent i NRK P2, 22 prosent i NRK P3 og 16 prosent på NRK.no. NRK opplyser at det har vist seg å være krevende å opprettholde nivået fra toppåret 2015, og at tiltak er iverksatt i 2018 for å øke andelen på tvers av kanaler og plattformer. NRK har på spørsmål fra Medietilsynet om nedgangen i nynorskandelen redegjort for at tiltakene for å øke nynorskbruken er tredelt. For det første skal NRK øke antall journalister som skriver nynorsk på nrk.no ved at flere av journalistene som behersker begge målformer, bare bruker nynorsk. NRK skal også øke antall nynorskbrukere og dialektbrukere på NRK P2 som er den av radiokanalene som så langt ligger under kravet nå i 2018. For det tredje skal NRK øke andelen nynorskteksting på tv og viser til

Kunst og kultur

Sport og underholdning

14 j. NRK skal ha sportssendinger som dekker både bredden i norsk idrettsliv, herunder funksjonshemmedes idrettsutøvelse, og store idrettsbegivenheter

14 i. NRK skal gjenspeile Norges religiøse arv og mangfold av livssyn og religion i det norske samfunnet.

Fra serien *Oppfinneren*. Erik Alfred Tesaker realiserer drømmen om å skape et mekanisk paradisi på småbruket Øystøl (foto: Thomas Kvitvik, NRK)

at dette tiltaket også vil øke andelen på NRK3, som ifølge NRK er den av tv-kanalene som ligger under kravet så langt i 2018.

NRK har en betydelig norskspråklig innholdsproduksjon som blir formidlet på radio, tv og nett og oppfyller etter Medietilsynets vurdering kravet om at tilbudet i hovedsak skal bestå av norskspråklig innhold.

Gjennomsnittet for andelen nynorsk på de ulike plattformene i 2017 var 23,8 prosent på tv, 23 prosent på radio og 16 prosent på nett. Medietilsynet konstaterer dermed at NRK ikke oppfyller kravet til 25 prosent nynorsk for hver enkelt medieplattform. Nedgangen i nynorskandelen, særlig på NRK2, innebærer også at NRK i 2017 ikke lenger ligger nært opptil å innfri kravet til 25 prosent nynorsk på noen av plattformene. Medietilsynet har merket seg de konkrete tiltakene NRK nå har iverksatt for å øke nynorsk på radio, tv og nett, og forventer at dette vil gi seg uttrykk i økt nynorskandel fremover.

NRKs kulturformidling skal ifølge vedtektene være bred og variert og omfatte kunstuttrykk fra mange ulike kunstnere, uavhengige miljøer og offentlige kulturinstitusjoner. Tilbudet skal ivareta både brede og smale publikumsgrupper, det skal speile mangfoldet i befolkningen og appellere til alle aldersgrupper.

Programstatistikken for NRKs tv-kanaler viser at kunst, kultur og medier utgjør to prosent av det samlede tilbudet på tv i 2017. NRK 2 har den høyeste andelen med fem prosent av programtilbudet, en nedgang på to prosentpoeng fra 2016. Kulturstoff har lite omfang i NRK1 med kun 1,4 prosent og kun 0,5 prosent i NRK3. På radio formidler NRK P2 i størst utstrekning kunst, kultur og medier med 19,5 prosent, en nedgang fra 2016 da andelen var 23 prosent. NRK P1 og NRK P3 formidlet henholdsvis 0 og 2 prosent, på samme nivå som året før. NRK opplyser at redaksjonsenheten «digital og event» er opprettet for å utvikle digitalt kulturinnhold og innhold i samarbeid med Kringkastingsorkesteret (KORK) og tv- og radioenheten. I 2017 resulterte dette samarbeidet blant annet i netthistorien *Blås i det*, der musikanten Tim fra Torshov-korpset fikk spille med Kringkastingsorkesteret og i *Maratonsendingen om Jeff Buckley* som både ble streamet på nrk.no, og var et program i radio og NRK TV. Sendingen ble også fulgt opp gjennom en featureartikkel på nett. Gjennom dypdykk i NRKs arkiver belyser serien *Lisenskontrolløren og livet* hvordan felles opplevelser har vært med på å forme nordmenn som mennesker og nasjon. Dokumentarserien *Takin Ova* forteller historien om norsk hiphop og sjangerens utvikling i Norge. Serien ble årets mest sette kulturprogram i NRK TV. Serien *Oppfinneren* gir innblikk i tradisjonshåndverk og har fokus på gjenbruk, reparasjoner og kunnskap fra gårdslivet i gamle dager.

På radio er kulturinnholdet flettet inn i mange programflater, og NRK opplyser at ambisjonen er å nå både bredere og yngre med dette innholdet. NRK opplyser at ettermiddagsprogrammene *Studio 2* og *Salongen* er endret med blant annet utvidet og aktiv publikumskontakt for å styrke posisjonen hos kultur- og samfunnsinteresserte. I tillegg ble det utviklet spesialprogrammer innen litteratur og andre relevante og aktuelle kultursjangre. Eksempler på dette er litteraturprogrammet *Åpen bok* med fast sendetid på torsdager fra klokken 14 til 15 og kulturseriene *Ordet fanger* om poesi, *Janne og Jostein Show* som bød på et idéhistorisk perspektiv på populærkulturen og *Summer of Love* om trender og strømninger som oppsto i 1967 og fortsatt er med oss i dag. I 2017 sendte NRK også kulturserier som *Salongen*, *P2-portrettet*, *Ut i kulturen* og *Kulturreportasjen*.

Faktasjekken på NRK P2 utforsket den beste sakprosaen som er skrevet i Norge etter andre verdenskrig, og *Ordet fanger* formidlet hvordan poesi engasjerer og lever som kunstuttrykk i Norge i dag på tvers av sjangre. NRK P13 legger ifølge NRK vekt på å formidle aktuelt kultur- og samfunnsstoff med en underholdende og gjerne satirisk vri.

Gjennom NRKs underholdnings- og humortilbud ble det også formidlet en rekke kulturtemaer til et bredt publikum, for eksempel i programmer som *Stjernekamp*, *Skavlan* og *Lindmo*.

Medietilsynets vurdering er at NRK har et variert og bredt kulturtilbud som retter seg mot ulike publikumsgrupper. NRKs fremstilling viser at kulturtemaer som ofte har et smalere publikumspotensial, også er en del av tilbudet. Underholdnings- og humorprogrammer på ulike plattform-er bidrar til variasjon og bredde i NRKs kulturformidling. NRK oppfyller også kravet om å ha et løpende oppdatert tilbud innen kunst, kultur og underholdning på internett.

NRKs sportssendinger skal dekke bredden i norsk idrett, herunder funksjonshemmedes idrettsutøvelse og store idrettsbegivenheter. I NRK 1 dekker NRK ulike sportsgrener i NRK Sporten. De 876 sendetimenene i 2017 omfattet blant annet skiskyting, langrenn, alpint, hopp, motorsport, sjakk, hestesport, friidrett og fotball. NRK P1s 271 sendetimer med sport omfattet også en rekke ulike sportsgrener. I 2017 inkluderte NRKs sportsdekning blant annet store sportsbegivenheter som VM i langrenn i Lahti og VM i hurtigsjakk og lynsjakk i Riyadh, VM i friidrett i London og hoppkonkurransen Raw Air i fire hoppbakker ulike steder i Norge. Radiokanalen NRK Sport formidler sports-

Karsten Warholm vant gull under VM i friidrett i august (foto: Kai Pfaffenbach, Reuters)

sendinger fra andre radio- og tv-kanaler. I de senere årene har NRK Sport i tillegg hatt egne eksklusive sportsoverføringer som ikke sendes samtidig i NRK P1, som for eksempel overføring av samtlige kamper i Eliteserien i fotball for menn og Tour de France. I 2017 dekket NRK Sport for første gang et e-sportsarrangement og overførte finalen i Counter-Strike fra Odense direkte på nrk.no. Prosjektet var et samarbeid mellom fagmiljøer i NRK Super, NRK P3 og NRK Sport, og målet var å bidra til større forståelse for den prestasjonen det er å være i verdenstoppen i dataspilling.

NRK sendte også direkte fra Special Olympics World Winter Games i Østerrike.

I 2017 etablerte NRK Sport et samarbeid med de nordiske søsterkanalene SVT Sport og YLE Sport om undersøkende journalistikk, som blant annet har satt likestilling i toppidretten på dagsordenen. NRK opplyser at avdekkingen av betydelig lønnsforskjeller mellom kvinnelige og mannlige toppidrettsutøvere i Norge fikk brede nyhetsoppslag på flere plattformer.

Medietilsynets vurdering er at NRK i 2017 har hatt sports-sendinger som ivaretar kravene til å dekke både bredden i norsk idrettsliv og store idrettsbegivenheter. NRKs sportsdekning har også omfattet funksjonshemmedes idrettsutøvelse. Ut fra NRKs redegjørelse for sine satsinger på nett og mobil, vurderer Medietilsynet at NRK også oppfyller kravet om å ha en løpende oppdatert dekning av sport på internett.

NRKs redegjørelse viser at NRK formidler sport på alle plattformer, og sporten har en egen nett-/mobiltjeneste. NRK opplyser å ha formidlet flere langlesninger på nrk.no om ulike idrettsutøvere for å komme tettere på utøverne og gi bedre forståelse for deres prestasjoner. Under EM i fotball og VM i friidrett publiserte NRK sendinger og kommentarer på sosiale medier som Facebook, Instagram og Snapchat. Publiseringsmåten gir mulighet for direkte kommunikasjon mellom publikum og NRKs eksperter og kommentatorer, og NRK opplyser at dette bidrar til å nå målgrupper NRK ikke når like godt på tradisjonelle plattformer.

NRK skal gjenspeile Norges religiøse arv og mangfoldet av livssyn og religion i det norske samfunnet. I 2017 ble NRK P2s eldste program *Verdibørsen* utvidet med fire timer. Programmet tematiserer daglig livssyn, religion og verdispørsmål. Ungdoms-serien *Skam* dramatiserte verdispørsmål og religion, og i den fjerde sesongen som ble vist i 2017, var muslimske Sana hovedpersonen. NRK formidler både livssynsstoff, som skal vise det mangfoldet av kulturer og ulike religiøse tilknytninger som Norge rommer, og forkynnende innhold gjennom daglige andakter og radiogudstjenester på søndager som en del av Norges religiøse arv. Profilen på andaktene er ifølge NRK under stadig utvikling, og sammenlignet med tidligere benytter NRK både yngre andaktsholdere, flere kvinner og en blanding av teologer, ordinerte prester og personer uten teologisk bakgrunn. I 2017 sendte NRK til sammen 69 timer med livssynsprogrammer på NRK1, NRK2 og NRK3, en reduksjon på i underkant av 30 timer fra 2016. NRK overførte også åtte tv-sendte gudstjenester. Serien *På tro og Are* er et bredt livssynsprogram, der målet var å formidle hva som skal til for å etablere en ny religion og å vise mangfoldet av eksisterende trossamfunn i Norge i dag. I 2017 ble det også sendt direkte fra Olavsfestdagene, som er Norges største og viktigste livssynsfestival.

På radio overførte NRK P1 56 timer radiogudstjenester i tillegg til programmer som *Morgenandakten*, *God helg* og *Salmer til alle tider*. Totalt formidlet NRK 375 timer livssynsprogrammer på radio i 2017, en økning på 69 timer fra 2016. Programmet *Mellom himmel og jord* på NRK P1 speiler ifølge NRK bredden av livssyn i Norge. Programmet *Salmer til alle tider* retter seg til et yngre publikum enn tidligere, noe som også reflekteres i det musikalske uttrykket.

Fra serien *Sult – hvordan overleve Ramadan*
(foto: Tomas Berger, NRK)

I 2017 hadde NRK innhold som markerte den muslimske høytiden id (eid), og serien *Sult – hvordan overleve Ramadan* fulgte to unge jenter som skulle faste for første gang. Serien ble publisert på Facebook, nett og tv. På påskeaften og julaften sendte NRK en katolsk messe direkte med norske kommentarer.

Gjennom overføringer fra gudstjenester, messer og religiøse høytider, faste programposter og serier som samlet sett ivaretar en bredde i religiøse perspektiver og livssyn, er det Medietilsynets vurdering at NRK i 2017 oppfyller kravet til å gjenspeile Norges religiøse arv og et mangfold av livssyn og religioner.

Norsk musikk, drama og film

NRK opplyser at virksomhetens mål for dramaproduksjonen er å øke tilbudet til publikum, bidra til et styrket norsk dramamiljø i samarbeid med bransjen og at alle dramaproduksjoner skal velges ut fra beste idé. På denne bakgrunnen er NRKs dramaavdeling omorganisert fra en produksjonsavdeling til en produsentavdeling. Eksempler på produksjoner der nye talenter og idéer får utvikle seg er *Vikingane* og *Heimebane* (som ble sendt i 2018). *Mammon 2*, *Frikjent*, *Nobel*, *Valkyrien*, *Monster*, *Presten*, *Skam* og *Side om side* er andre eksempler fra NRKs dramatilbud i 2017. En rekke av de norskproduserte dramaseriene ble sendt på NRK Super i 2017, slik som *Helium*, *Jenter*, *Min venn Marlon* og *ZombieLars*.

Vedtektene

14 g. NRK skal formidle og produsere norsk musikk og drama. NRK skal formidle norsk film og stimulere det norske filmmiljøet. Minst 35 pst. av musikken som spilles skal være norsk, med vekt på norskspråklig og/eller norskkomponert musikk. NRK skal holde et fast orkester som dekker et bredt repertoar fra underholdningsmusikk til symfonisk musikk.

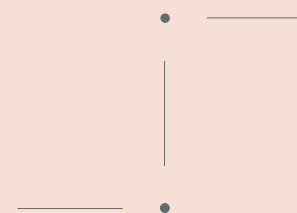
Sesong 2 av *Unge lovende*, her med Gine Cornelia Pedersen (øverst), idéhaver Siri Seljeseth og Alexandra Gjerpen (foto: Birgit Solhaug, Monster Scripted)

Programstatistikken viser at NRK også formidlet drama i sine radiokanaler med 96 timer i NRK P1 og 234 timer på NRK P2. Dette representerer en økning i antall timer i begge kanaler fra 2016 til 2017. En av de store satsingene for Radioteatret i 2017 var en dramaserie om hendelser i norsk historie, der tredje sesong handlet om 22. juli. Alle episoder ble sendt samme dag på NRK P2 og publisert på podkast.

Redegjørelsen viser at NRK har en variert produksjon og formidling av norsk drama i radio, tv og på nett. I årsregnskapet for 2017 redegjør NRK for å ha frigjort betydelige midler til økt satsing på norsk drama siden 2016. NRK brukte nærmere 200 millioner kroner på norsk tv-drama i 2017, og i 2018 blir investeringen nærmere 300 millioner kroner. Fra og med 2018 har NRK et krav om å legge ut minst 40 prosent av sitt frie programbudsjett for tv. Andelen skal beregnes ut fra rullerende treårsperioder. I NRKs årsregnskap fremgår det at den årlige summen til eksterne produksjoner har økt fra 139 millioner kroner i 2009 til 325 millioner kroner i 2017. For de tre siste årene er den gjennomsnittlige andelen av det frie tv-budsjettet som går til eksterne produsenter, på 38 prosent. Tallene fra årsregnskapet viser at andelen har økt de siste årene, og at den gjennomsnittlige andelen av det frie tv-budsjettet for de to foregående treårsperiodene var på henholdsvis 35 og 33 prosent.

• Etter Medietilsynets vurdering oppfyller NRK kravene til norsk drama og film og til stimulering av det norske filmmiljøet.

NRK viser til at musikkmarkedet er i endring, og at radiolyttingen lider noe av at de unge nå oppgir strømming som den viktigste kilden til ny musikk. NRK P3 har likevel en tydelig ambisjon om å fortsette å satse på ny norsk musikk, og i 2017 var 48 prosent av musikken som ble spilt på kanalen norsk. Eksempler på nye, unge norske artister som har fått eksponering i NRK P3 er Hkeem, Unge Ferrari, Fieh, Sassy009, Ezzari, Linda Vidala og Sigrid. I løpet av året ble i overkant av 12 000 låter eksponert i kanalen. Gjennom spillelistene og *Urørt* formidler NRK nye artister, og ifølge NRK er det en tydelig trend at stadig flere artister tør å satse på det norske språket i musikken.

NRK P1 hadde en norsk musikkandel på 46 prosent i 2017, NRK P2 hadde 35 prosent og NRK P3 hadde 48 prosent. Gjennomsnittet for de tre kanalenes andel norsk musikk var 43 prosent. Med denne andelen oppfyller NRK med god margin også det nye kravet til 40 prosent norsk musikk i NRK P1, P2 og P3, som vil gjelde fra programåret 2018. Andelen av den norske musikken som ble spilt med norsk språk var på 63 prosent i NRK P1, 25 prosent i NRK P2 og 33 prosent i NRK P3. Andelen av den norske musikken som ble spilt som var norskkomponert / hadde norsk tekstforfatter, var på 95 prosent i NRK P1, 62 prosent i NRK P2 og 96 prosent i NRK P3. Statistikken viser at særlig NRK P3 har styrket formidlingen av norsk musikk i 2017.

NRK oppfyller kravet om at minst 35 prosent av musikken som blir spilt på radio skal være norsk og kravet om å vektlegge norskspråklig og/eller norskkomponert musikk.

Kringkastingsorkesteret (KORK) legger ifølge NRK vekt på aktiviteter som når bredt ut og hadde til sammen 61 eksterne samarbeid rundt om i landet i 2017 på tvers av stilretninger og fagfelt. Blant samarbeidspartnere og samarbeidsprosjekter var Aftenposten, Gloppen Musikkfest i Sogn og Fjordane, Oslo friluftsråd og Ski kulturhus. KORK bidrar også inn i større NRK-produksjoner, blant annet i forbindelse med den årlige innsamlingsaksjonen, juleparty i samarbeid med underholdningsavdelingen, *Nobelkonserten* og produksjoner som *Klassisk vorspiel* på radio og tv. KORK akkompagnerte dessuten julesanger med et utvalg amatørmusikere rundt om i Norge. NRKs redegjørelse viser at KORK har en betydelig bredde i sitt repertoar.

Medietilsynet vurderer at NRK i 2017 oppfyller kravet om å holde et fast orkester som dekker et bredt repertoar fra underholdningsmusikk til symfonisk musikk.

Sigrid ble årets nykommer på P3 Gull 2017 (foto: Tom Øverlie, NRK)

Tilgjengelighet og gratis tilbud

Vedtektene

§ 13 NRK skal være allment tilgjengelig:

13 a. NRKs tre hovedkanaler for hhv. radio og fjernsyn skal være tilgjengelige for hele befolkningen. NRK skal søke en bredest mulig distribusjon av sitt øvrige programtilbud.

13 b. Det skal som utgangspunkt ikke kreves betaling for NRKs allmennkringkastingstilbud. NRKs tre hovedkanaler for hhv. radio og fjernsyn skal være gratis tilgjengelige for alle lisensbetalere på minst én distribusjonsplattform.

13 c. Ved utformingen av NRKs tilbud må det tas hensyn til funksjonshemmede, bl.a. skal NRK ta sikte på at alle fjernsynsprogrammer blir tekstet.

13 d. NRK skal være til stede på, og utvikle nye tjenester på alle viktige medieplattformer for å nå bredest mulig ut med sitt samlede programtilbud.

Kravet om at NRK skal være allment tilgjengelig for hele befolkningen handler både om distribusjon av NRKs tilbud slik at det kan mottas av alle, og universell utforming av tilbudet. NRK tar i bruk alle medieplattformer for å nå bredt ut med programtilbudet, og distribusjonen av NRKs hovedkanaler på radio og tv er riksdekkende. NRK TV og NRK Radio på internett gir mulighet for å se og høre NRKs sendinger på tv og radio ved samtidig distribusjon på nett. NRK har også tilgjengeliggjort programmer for individuell avspilling på nettet.

Det skal som utgangspunkt ikke kreves betaling for NRKs allmennkringkastingstilbud. NRKs tre hovedkanaler for henholdsvis radio og tv skal være gratis tilgjengelig for alle lisensbetalere på minst én distribusjonsplattform. NRKs tre hovedkanaler på radio og tv sendes ukryptert i det digitale bakkenettet og er dermed gratis tilgjengelige for alle lisensbetalere. NRKs tilbud ligger også åpent tilgjengelig på nett.

NRK har på spørsmål fra Medietilsynet om benyttelse av åpne standarder, opplyst at NRK i stor utstrekning anvender åpen kildekode. Video, lyd og tekst distribueres gjennom protokoller, komponenter og systemer basert på åpne standarder, og alle lyd- og videoformater mot publikum er standardiserte formater. Ifølge NRKs interne strategi skal åpne standarder og kildekode vurderes i forbindelse med teknologiske veivalg. Videre opplyser NRK at det i produksjon, særlig innen tv-produksjon, er en del formater som må kunne betraktes å være bransje-proprietære. Disse formatene eksponeres ikke for publikum. NRK redegjør for en omfattende satsing knyttet til bruk av åpen kildekode / semantisk web innenfor metadata-området og at NRK har arbeidet aktivt for samarbeid om felles standarder for metadata både innad i den europeiske kringkastingunionen EBU og med bedrifter og offentlige virksomheter.

På spørsmål fra Medietilsynet om status for arbeidet med å digitalisere og tilgjengeliggjøre NRKs arkiver har NRK opplyst at store deler av det historiske fjernsynsarkivet nå

13 e. NRK bør så langt som mulig benytte åpne standarder, så fremt ikke økonomiske eller kvalitative hensyn taler imot dette.

14 h. NRK skal formidle kulturarven i Norge. Arkivene til NRK er en del av denne. NRK skal arbeide for å digitalisere og tilgjengeliggjøre disse arkivene for befolkningen. Arkivtilbudet skal i hovedsak være gratis tilgjengelig.

§ 17 NRK skal ha et attraktivt innholdstilbud på Internett, mobil-tv mv.

17 b. NRK skal gjøre lest mulig av sine radio- og fjernsynsprogrammer tilgjengelig på Internett, både ved samtidig distribusjon og som arkivtjeneste for nedlasting og/eller individuell avspilling. NRK skal her-under minimum gjøre tilgjengelig hele sin egenproduserte sendeflate fra de siste sju dager som arkivtjeneste, forutsatt at dette ikke innebærer uforholdsmessig høye kostnader. NRK skal etterstrebe at også mest mulig av den øvrige sendeflaten fra siste sju dager gjøres tilgjengelig som arkivtjeneste.

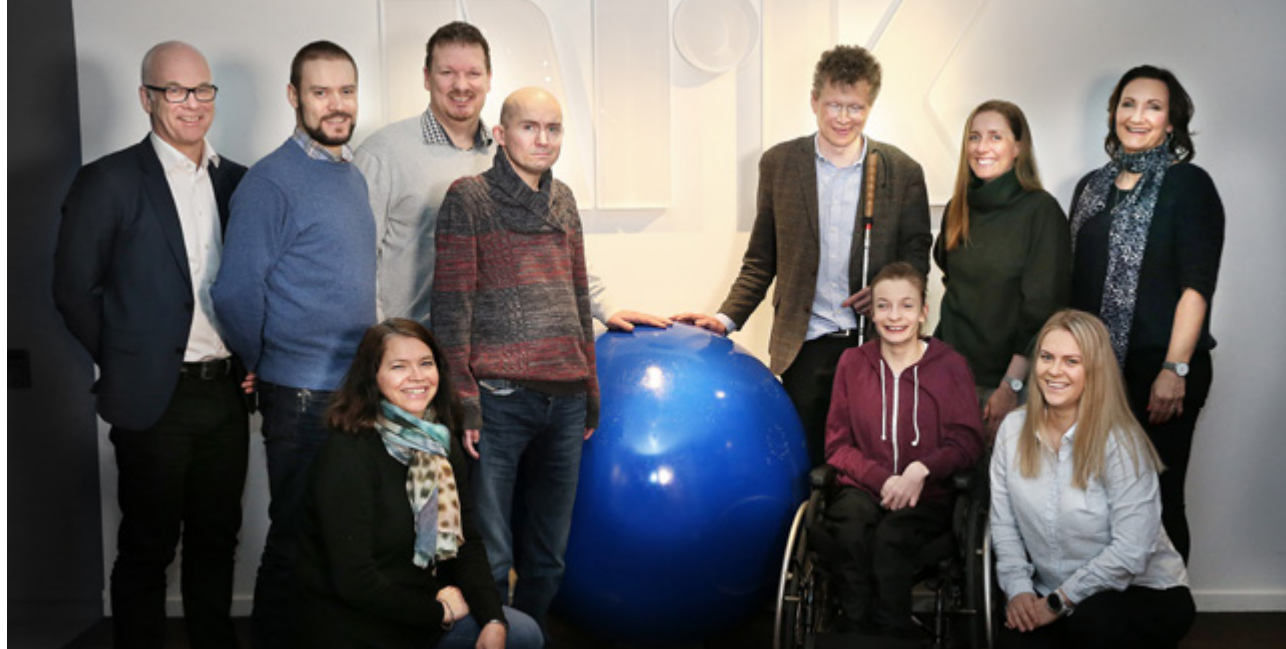
17 c. NRKs programtilbud på Internett skal som hovedregel være gratis. Bruksavhengige kostnader som knyttes til programtilbudet skal likevel kunne kreves dekket ved brukerbetaling.

er digitalisert. Det er ifølge NRK i all hovedsak eldre sendinger av *Dagsrevyen*, sportsprogrammer, innhold fra distriktskontorene og opptak av hele sendeflaten (såkalte dokumentasjonsopptak) som gjenstår. Per 2017 er 35 000 programmer fra arkivet tilgjengelige i NRK TV, og historisk innhold løftes frem i forskjellige kategorier sammen med nytt stoff og spesielt under fanen NRK-arkivet. NRK har påbegynt arbeidet med å publisere *Dagsrevyen*, og alle sendinger fra 2009 og frem til i dag er kapittelinnndelt/indeksert på innslagsnivå og kan sees i NRK TV. NRK har i samarbeid med Nasjonalbiblioteket digitalisert radioarkivet. Utvalgt historisk innhold som «Radioteatret» er lagt inn i NRK Radio og er tilgjengelig for alle. I tillegg er enkelte serier lagt ut som podkaster som for eksempel *Radioresepsjonen* og *Tazte Priv*.

Medietilsynets vurdering er at kravene til at NRK skal være allment tilgjengelig og til distribusjon er oppfylt. NRK oppfyller også kravene til å digitalisere og tilgjengeliggjøre arkivene for befolkningen. Tilbudet er gratis tilgjengelig for alle lisensbetalere på minst én distribusjonsplattform.

NRK skal ta hensyn til funksjonshemmede ved utformingen av sitt tilbud, blant annet ved å ta sikte på å tekste alle tv-program. NRK har, som offentlig finansiert allmennkringkaster, et særlig ansvar for å sikre at NRKs allmennkringkastingstilbud skal være tilgjengelig for hele befolkningen. I januar 2018 var Kulturdepartementets forslag om nye og mer detaljerte regler for tilrettelegging av innholdstilbudet for personer med funksjonsnedsettelse på høring. For NRKs del innebærer forslagene at kravet til direkte-teksting for NRK skal gjelde hele døgnet, med forbehold om at det er teknisk og praktisk mulig, og at programmer som har vært tekstet på fjernsyn, også skal være tilgjengelige med teksting når de publiseres som audiovisuell bestillingstjeneste. Videre foreslås det å stille krav om at teksting skal være tilgjengelig når distriktssendingene

17 d. Bestemmelsene i forrige ledd skal ikke være til hinder for at NRK tilbyr programmer som kommersielle utgivelser. Slike utgivelser er ikke å anse som del av allmennkringkastingstilbudet og skal ikke ha et omfang som undergraver hovedprinsippet om at NRKs programtilbud på Internett skal være gratis.

NRKs brukerråd. Bak fra venstre: Thor Gjermund Eriksen, Sindre Falk, Per Gunnar Nygård, Gustav Henrik Ohna Granheim, Sverre Fuglerud, Margrethe Gaasand og Siri Antonsen. Foran fra venstre: Elin Langdahl, Jannicke Ødegaard Andresen og Sofie Eline Finneid (foto: Ole Kaland, NRK)

legges ut i NRKs audiovisuelle bestillingstjeneste, og at programmene tilgjengelig-gjøres der så snart som mulig etter at direktesendingen er avviklet. I tillegg foreslås det at et tilsvarende krav skal gjelde når NRKs programmer på samisk legges ut i en audiovisuell bestillingstjeneste ved at de skal tekstes på det samiske språk som er talespråk i programmet dersom det er teknisk og praktisk mulig. Det foreslås også at NRK skal få flere konkrete krav til tegnspråktolking, lydtekst og synstolking.

NRK opplyser at de fleste forhåndsproduserte tv-programmene blir tekstet, enten de er norske eller fremmedspråklige, og at NRK i 2017 tekstet i gjennomsnitt 54 timer per dag. Dette er en økning på én time fra 2016 og en økning på 24 timer fra 2009. I lys av de foreslåtte kravene til direkteteksting har NRK i løpet av 2017 rekruttert og lært opp direktetekstere, og fra desember ble alle tv-sendingene tekstet med unntak av distrikts-sendingene. NRK har også utviklet verktøy for å forenkle teksting av alt videoinnhold på

nett og mobil. I 2017 sendte tv-kanalen NRK Tegnspråk egne programmer på tegnspråk som handler om døve. NRK opplyser også at det i 2017 er synstolket flere programmer enn tidligere, noe som bidrar til at flere blinde og synshemmede kan følge med på NRKs tv-serier. NRK leverte totalt 92 timer synstolking i 2017, mot 61 i 2016. 50 av de 92 timene var fra norsk synstolking, og de resterende timene var fra dansk og svensk synstolking.

NRK har også i 2017 gjort oppgraderinger av NRK TV på IOS, noe som bidrar til at synshemmede, dyslektikere og andre som har skjermlesere, kan få undertekstene lest opp av en stemme. NRK har tidligere redegjort for at Super-appen er utformet slik at det er enkelt for synshemmede og hørselshemmede barn å finne frem til innhold som er synstolket og tegnspråktolket. NRKs værtjeneste, Yr, har stemmestyring på mobilen for blinde og svaksynte. Samtidig varslet Kulturdepartementet i Meld. St. 38 (2014–2015) Open og opplyst, at forslag til nye, konkrete krav til universell utforming av NRKs tilbud blir sendt på høring i forbindelse med revisjonen av kringkastingsloven. Dette gjelder blant annet konkrete kvantitative krav til NRKs tilbud når det gjelder tegnspråk, lydtekst og synstolking, krav til teksting av NRKs distriktssendinger når de blir lagt ut som audiovisuell bestillingstjeneste og tekstekrav for NRKs programmer på samiske språk.

NRK har en egen tilgjengelighetssjef som har ansvar for at personer med nedsatt funksjonsevne får gode brukeropplevelser på alle NRKs plattformer. I tillegg er det opprettet et eget brukerråd bestående av representanter for funksjonshemmedes organisasjoner og Pensjonistforbundet, som gir NRK innspill om hvordan tilgjengeligheten til innholdstilbudet kan styrkes. I 2017 hadde NRKs brukerråd tre møter og én omvisning, der blant annet økt tilgjengelighet av NRKs valgdekning og fremtidsvisjoner for en god mediehverdag ble drøftet. I 2017 opprettet NRK også en stilling med ansvar for universell utforming av NRKs innhold på nett og mobil.

Medietilsynets vurdering er at NRK i utformingen av sitt innholdstilbud i 2017 oppfyller kravet om at det skal tas hensyn til funksjonshemmede.

Overordnede krav til NRKs virksomhet

Vedtektene

§ 16 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikke-kommersielt:

16 a. NRKs redaksjonelle avgjørelser skal ikke være styrt av kommersielle hensyn. 16 b. NRKs allmennkringkastingstilbud på radio, fjernsyn og tekst-tv skal være reklamefritt og skal ikke inneholde spesielle salgsfremmende henvisninger til konsernets kommersielle tjenester og produkter.

16 c. NRK kan ha reklame på Internett, med unntak for nettsider som har barn som målgruppe. NRK skal tilstrebe et tydeligst mulig skille mellom allmennkringkastingstilbudet og kommersielle tjenester tilbudt på Internett. Nedlastingstjenester som tilbys innenfor allmennkringkastingstilbudet skal ikke inneholde reklameinnslag. Det bør utvises særlig varsomhet med å tilby innhold som utsetter publikum for kommersielt press. Dette gjelder særlig for programmer rettet mot barn og unge.

Det følger av NRKs resultatregnskap at i overkant av 94 prosent av NRKs virksomhet er finansiert gjennom kringkastingsavgiften. Denne inntekten finansierer dermed nesten hele NRKs virksomhet. Andre driftsinntekter er i hovedsak knyttet til royalties, sponsering, utleie av produksjonskapasitet gjennom NRK Aktivum og tilskudd fra fonds/samproduksjoner og utgjør en liten andel av den samlede finansieringen av NRK. Inntektene fra andre kilder har over flere år gått noe tilbake, mens det i 2017 var en økning fra 161 millioner kroner i 2016 til 323 millioner i 2017. I årsregnskapet til NRK fremgår det at økningen fra 2016 til 2017 i sin helhet skyldes salgsgevinst fra NRKs eiendom i Bergen med til sammen 173 millioner kroner.

Som offentlig, lisensfinansiert allmennkringkaster er det naturlig at vedtektene stiller en rekke spesifikke krav for å sikre at NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikke-kommersielt. Innholdstilbudet på radio, tv og nett er reklamefritt.

NRKs kommersielle virksomhet drives gjennom det heleide datterselskapet NRK Aktivum AS som i 2017 hadde en omsetning på 110 millioner kroner. Det fremgår av NRKs årsregnskap at omsetningens størrelse er uendret fra 2016. I 2017 ble 88 millioner kroner overført fra NRK Aktivum til NRKs allmennkringkastingsvirksomhet.

NRK opplyser i allmennkringkasterregnskapet for 2017 at arbeidet med presseetikk er systematisert gjennom de senere årene, og at NRK jobber i tråd med pressens etiske regelverk.

Medietilsynets vurdering er at redegjørelsen for den totale virksomheten viser at NRK på en tilfredsstillende måte ivaretar kravene knyttet til redaksjonell uavhengighet og et ikke-kommersielt tilbud.

16 d. Lisensmidler og andre offentlige inntekter skal ikke subsidiere kommersielle aktiviteter. Det skal være et klart regnskapsmessig og driftsmessig skille mellom NRKs kommersielle aktiviteter og allmennkringkastingsvirksomheten.

16 e. NRKs allmennkringkastingstilbud, både i tradisjonell programvirksomhet og i form av nye medietjenester, skal hovedsakelig finansieres ved kringkastingsavgift.

16 f. NRK skal kunne videreutvikle kommersielle tjenester som genererer overskudd som bidrar til å finansiere allmennkringkastingstjenester. Den forretningsmessige virksomheten skal være forenlig med de krav til kvalitet og integritet som gjelder for NRK

§ 12 NRK skal understøtte og styrke demokratiet:

12a. NRKs samlede allmennkringkastingstilbud skal ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet.

12 d. NRK skal være redaksjonelt uavhengig. NRK skal verne om sin integritet og sin troverdighet for å kunne opptre fritt og uavhengig i forhold til personer eller grupper som av politiske, ideologiske, økonomiske eller

Siste episode av *Skam* ble publisert i mai 2017 (foto: NRK)

Flere beskrivelser i NRKs allmennkringkasterregnskap viser at NRK har høy kvalitet og mangfold, er nyskapende og gir økt samfunnsverdi i innholdstilbudet på alle plattformer. Ved at NRK er nyskapende og tar opp samfunnsaktuelle temaer på en fordypende og engasjerende måte som treffer bredt, er det Medietilsynets vurdering at innholdstilbudet tilfører samfunnsverdi i det totale innholdstilbudet som er tilgjengelig for publikum.

I denne sammenheng viser Medietilsynet til at serien *Skam* fikk flere priser også under Gullruten 2017, og i tillegg fikk Natasha Sayer fagprisen «Årets innovasjon» for *Flipp-Klipp*. Under netthodekonferansen NONA17 ga Norwegian Online News Association hederlig omtale til NRK for podcasten *Purk eller skurk?* Begrunnelsen var blant annet at denne produksjonen bygger bro mellom tradisjonell og digital nyhetsformidling, og at seriens innovative element blant annet er å gjøre radio synlig på mobil. Juryen viste også til at produksjonen ble formidlet på alle NRKs primærplattformer, nett, tv og radio

andre grunner vil øve innflytelse på det redaksjonelle innholdet. Virksomheten skal preges av høy etisk standard og over tid være balansert. Saklighet, analytisk tilnærming og nøytralitet skal etterstrebes, jf. bl.a. prinsippene i Redaktørplakaten, Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten.

§ 15 NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping:

15 b. NRK skal være nyskapende og bidra til kvalitetsutvikling.

15 c. NRK skal kunne formidle samme type tilbud som også tilbys av kommersielle aktører, men bør etterstrebe å tilføye sitt tilbud et element av økt samfunnsverdi i forhold til det kommersielle tilbudet.

15 d. NRKs tilbud skal ha tematisk og sjangermessig bredde.

15 e. NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper, herunder egne kulturprogrammer. Tilbudet skal gjenspeile det mangfoldet som finnes i befolkningen. Blant annet skal NRKs samlede tilbud appellere til alle aldersgrupper.

i tillegg til sosiale medier og podcast-plattformer. Serien genererte også flere store nyhetssaker som ble publisert i alle NRK-flater. NRK P3s Gisle A. Gjevestad Agledahl ble tildelt prisen «Årets sosiale medier-rådgiver» under Social Media Days i 2017, blant annet fordi han har vært nyskapende når det gjelder å utvikle metoder for hvordan NRKs P3s radio- og tv-kanaler på en best mulig måte kan bruke sosiale medier for å spre innholdstilbudet.

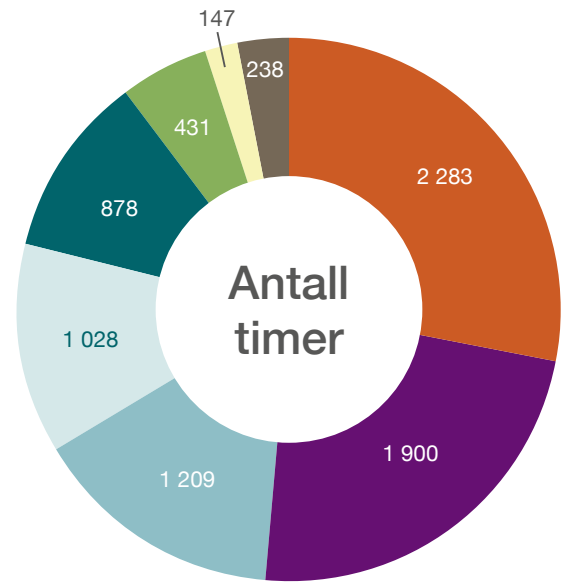
Det følger av regnskapet at NRKs samlede tilbud i 2017 hadde en stor bredde i tematikk og sjangre. NRKs kanaler på tv og radio utfyller hverandre med de brede kanalene NRK1 og NRK P1, de fordypende og kunnskapsorienterte kanalene NRK2 og NRK P2 og barne- og ungdomstilbudet i NRK Super/NRK3 og NRK P3. I tillegg har NRK en rekke digitale radiokanaler med ulik profil og et omfattende tilbud på internett. NRKs samlede innhold viser også at NRK har et tilbud til både brede og smale grupper i befolkningen som appellerer til ulike aldersgrupper.

NRK skal med sitt samlede allmennkringkastingstilbud støtte og styrke demokratiet, og oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet. Dette overordnede kravet angir formålet med NRKs allmennkringkastingsoppdrag.

Etter en helhetsvurdering av oppfyllelsen av de ulike forpliktelsene i allmennkringkastingsoppdraget, er det Medietilsynets vurdering at NRK oppfyller dette overordnede kravet.

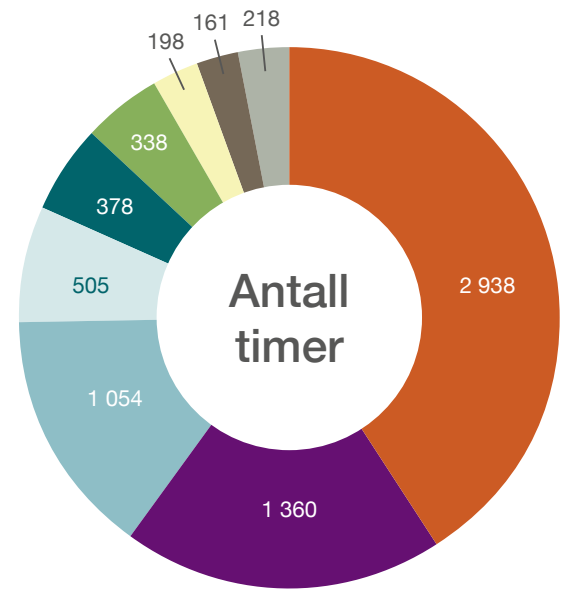
Programstatistikk NRK TV

NRK1 programstatistikk

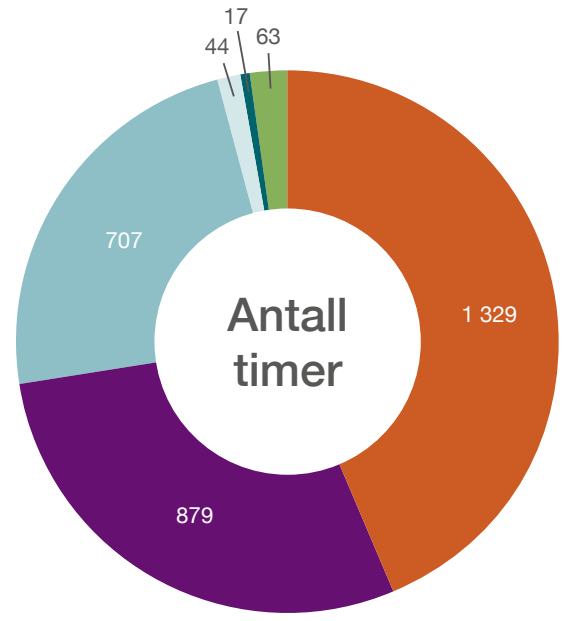
- Informasjonsprogrammer 28 %
- Drama 23 %
- Underholdning 15 %
- Nyheter 13 %
- Sport 11 %
- Naturprogrammer 5 %
- Musikk 2 %
- Andre 3 %

NRK2 programstatistikk

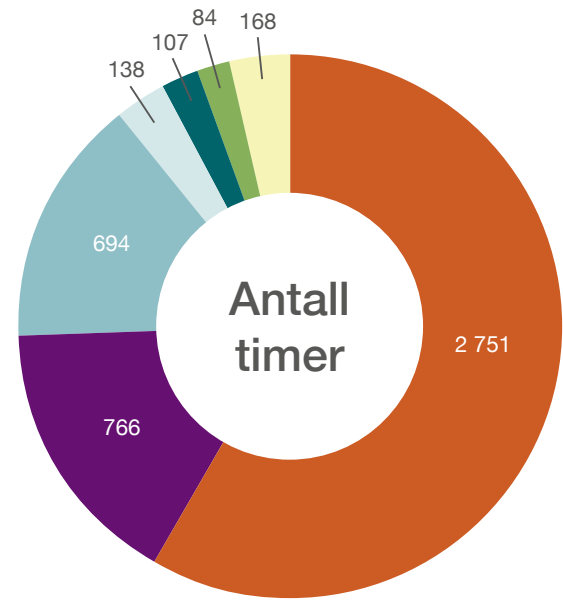
- Informasjonsprogrammer 41 %
- Nyheter 19 %
- Drama 15 %
- Underholdning 7 %
- Kunst/kultur/medier 5 %
- Sport 5 %
- Naturprogrammer 3 %
- Vitenskap 2 %
- Annet 3 %

NRK3 programstatistikk

- Drama 44 %
- Underholdning 29 %
- Informasjonsprogram 23 %
- Vitenskap 1 %
- Musik 1 %
- Annet 2 %

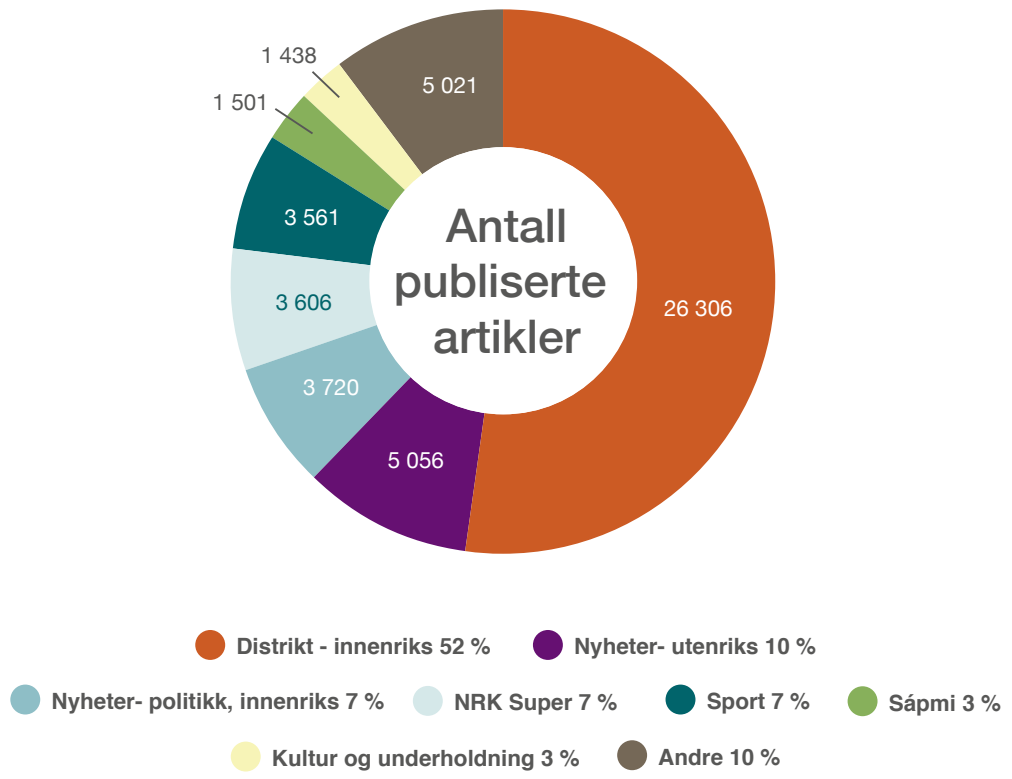
NRK Super programstatistikk

- Animasjon 58 %
- Drama 16 %
- Underholdning 15 %
- Dokumentar 3 %
- Undervisning 2 %
- Samisk innhold 2 %
- Andre 4 %

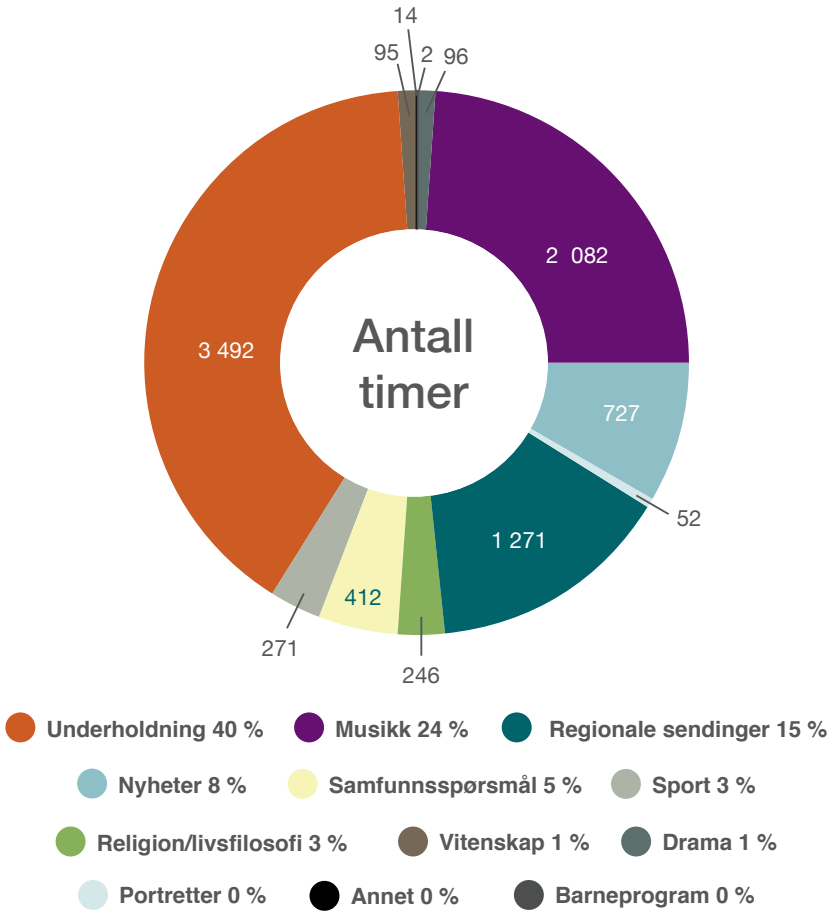
Programstatistikk NRK på nett

NRK.no programstatistikk

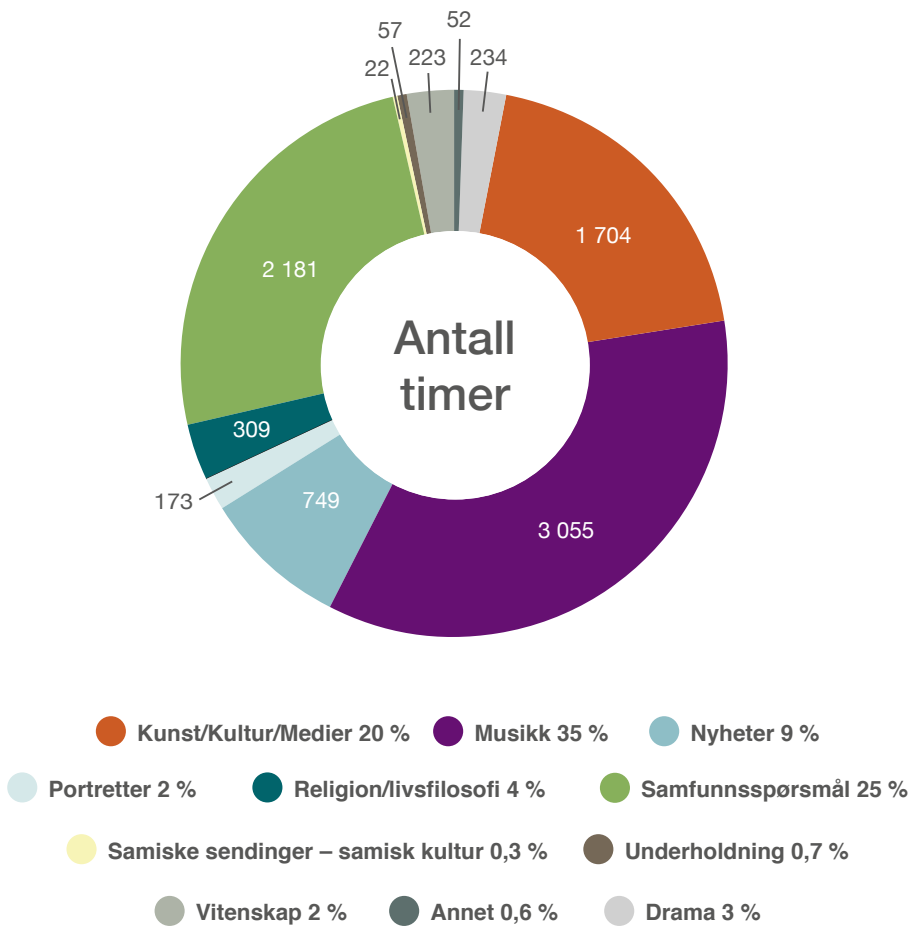

Programstatistikk NRK Radio

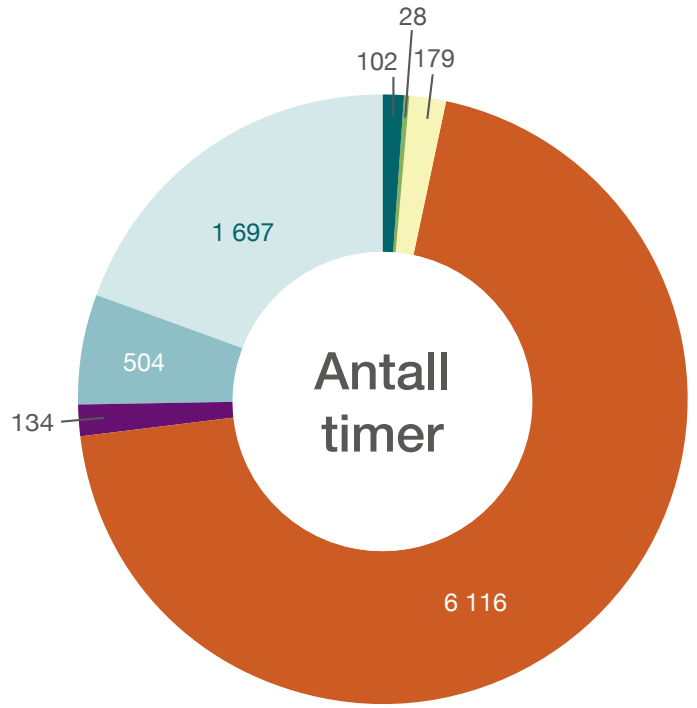
NRK P1 programstatistikk

NRK P2 programstatistikk

NRK P3 programstatistikk

- Musikk 70 %
- Nyheter 1,5 %
- Samfunnsspørsmål 6 %
- Underholdning 20 %
- Annet 1 %
- Hjem/fritid 0,3 %
- Kunst/Kultur/Medier 2 %

VURDERING AV P4S PROGRAMVIRKSOMHET I 2017

Konsesjonsvilkårene § 1-6 første og andre ledd:

Konsesjonærens radiosendinger skal dekke minimum 60 prosent av befolkningen via sendere i FM-båndet.

Konsesjonæren må selv forhandle frem avtale om distribusjon.

Konsesjonæren skal ha dekning i alle landets fylker i henhold til de tidspunkter NRK, Bauer Media AS og MTG har fastsatt i den regionvise slukkeplanen gjengitt i § 1-4.

Konsesjonærens radiosendinger skal også distribueres i DAB-nettet og på Internett.

Programleder Øystein Røe Larsen på lamming – en av P4s Radiofrokosts mange temasendinger det siste året (foto: P4)

Dekningsgrad

I 2017 hadde P4 sendinger i det femte riksdekkende sendernettet for FM som dekket cirka 80 prosent av befolkningen. I løpet av 2017 ble de riksdekkende FM-nettene slukket regionvis i henhold til slukkeplanen som er tatt inn i P4s konsesjonsvilkår.

Etter Medietilsynets vurdering har P4 i 2017 oppfylt kravene til dekningsgrad via sendere i FM-båndet frem til de fastsatte slukketidspunktene.

P4 sender i det riksdekkende digitale sendernettet som ifølge beregninger fra Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har en befolkningsdekning på 92,8 prosent. Ifølge P4s allmennkringkasterregnskap har P4-gruppen flere kanaler i DAB, og P4 er én av kanalene som sendes i dette nettet. Videre fremgår det at nett og mobilapplikasjoner for radio stadig videreutvikles.

Medietilsynet vurderer at P4 oppfyller kravet til at radiosendingene skal distribueres i DAB-nettet og på internett.

Nyhets- og aktualitetsdekningen

P4 oppgir at nyhetsavdelingen ledes fra Lillehammer og at nyhetsredaksjonen hadde 13 årsverk i 2017. Nyhets- og aktualitetsavdelingen er ifølge P4 kanalens største redaksjonelle avdeling og er organisert med ledelse og publiseringsansvar på Lillehammer og med redaksjonelle medarbeidere både på Lillehammer og i Oslo. P4 har også korrespondenter i USA, England, Tyskland og Israel.

Fra nyhetsredaksjonen sender P4 daglige, egenproduserte nyheter. Nyhetsredaksjonen produserer egne nyhetsbulletiner som blir sendt på faste tidspunkter gjennom dagen. I 2017 sendte P4 nyheter hver hele time mellom klokken 06.00 og 24.00 på hverdager og hver halvtime morgen og ettermiddag. I helgene og på helligdager ble nyhetene sendt hver time mellom klokken 08.00 og 24.00. Nyhetsbulletinene som ble sendt hver hele time, hadde en varighet på tre minutter, mens bulletinene som ble sendt klokken 06.30, 15.30, 16.30 og 17.30, hadde en varighet mellom halvannet og to minutter. Sendingene klokken 07.00, 07.30, 08.00 og 08.30 er utvidet og gir rom for dypere kommentarer og analyser.

P4 sendte 8 352 nyhetssendinger i 2017, 1 121 av sendingene var utvidede nyhetssendinger og 129 var såkalte «nyhetsbrudd». Nyhetsbrudd er når ordinære program-sendinger blir avbrutt av en kort nyhetsoppdatering med henvisning til neste nyhetsbulletin. P4 omtalte totalt 23 645 nyhetssaker, og 7,9 prosent av disse var såkalte eksklusive egensaker. I 61,2 prosent av sakene hadde nyhetsavdelingen en egen vinkling på saken.

Medietilsynets vurdering er at P4 oppfyller kravene om å ha en egen nyhetsredaksjon og om å tilby faste egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.

Konsesjonsvilkårene § 3-2 første og andre ledd:

Konsesjonæren skal ha en egen nyhetsredaksjon og skal tilby faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.

Nyhets- og aktualitetssendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

P4s nyhets- og aktualitetssendinger skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv. I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at P4 har videreført endringen fra 2016, der sendetiden på nyhetssendingene klokken 07.00, 07.30, 08.00 og 08.30 ble utvidet slik at antall utvidede nyhetssendinger på morgenen økte fra én til fire. Samtidig la P4 i 2016 ned den utvidede nyhetssendingen på ettermiddagen. Hvert av de fire nyhetsmagasinene på morgenen har en varighet på fire minutter. De utvidede nyhetssendingene gir ifølge P4 rom for dypere kommentarer og analyser.

P4 opplyser at også andre sendeflater i 2017 hadde innhold preget av et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv. P4 viser i denne sammenheng til at det ble sendt nyhetsrettede innslag både i *P4s Radiofrokost*, i formiddagssendingen, i programmet *Michael Direkte* og i kveldssendingen med Øyvind Knutsen / Marius Kopperud. *Formiddagssendingen med Jan Normann* inneholder ifølge P4 både forskning, vitenskap og andre faktabaserte elementer. I tillegg blir lytterne invitert til å dele sine erfaringer. I programmet *Michael Direkte* har komiker, forfatter og samfunnsdebattant Jon Niklas Rønning vært et fast medlem av redaksjonen også i 2017, og han har både sett på det løpende nyhets- og aktualitetsbildet med et skråblikk og gått i dybden på enkelte problemstillinger. P4 gir også flere enkeltstående eksempler på fordypende perspektiver i programtilbudet som dekkningen under stortingsvalget, der P4 både hadde utegående reportere på ulike valgvaker, ekspertkommentatorer og flere programledere under sendingen på valgdagen. Andre eksempler er utvidet dekning av større terrorhendelser, ulykker og andre ekstraordinære hendelser. Dekningen av store begivenheter ble gjort i forbindelse med eksisterende programmer, i de utvidede nyhetssendingene eller det ble laget egne sendinger.

P4 mener det er viktig å rapportere nyheter og aktuell samfunnsdebatt fra andre land, inkludert fordypende kommentarer og analyse. P4 oppgir at andelen utenriksnyheter i 2017 var på 21,2 prosent og at kanalen har et mål om å opprettholde en viss utenriksandel i nyhetsdekningen selv om konsesjonen ikke lenger inneholder et slikt krav. I tillegg leverte P4s USA-korrespondent faste ukentlige bidrag til sendeflatene med innblikk i hvilke problemstillinger som opptok amerikanerne i uken som gikk, noe

Nyhetsreporter Håkon Løvteit rapporterer fra det 61 meter høye X Games-stillaset (foto: P4)

som ifølge P4 var en del av en betydelig satsing på dekning av amerikansk politikk i 2017. I et allmennkringkastingsperspektiv er det etter Medietilsynets syn positivt at P4 opprettholder utenriksdekningen i sine nyhetssendinger.

Det er Medietilsynets vurdering at de dedikerte nyhetssendingene i 2017 er av så kort varighet at muligheten for å ha et fordypende perspektiv er begrenset. Dette ble også påpekt i allmennkringkastingsrapportene for 2015 og 2016.

Medietilsynet anser derfor at graden av fordypning i P4s nyhets- og aktualitetssendinger er i nedre sjikt av hva som skal til for å oppfylle kravet.

Medietilsynet har imidlertid også sett hen til at P4 også behandler nyhets- og aktualitetstemaer med analyser og kommentarer i de brede programmene og har på bakgrunn av en helhetsvurdering kommet til at P4 oppfyller kravet om at nyhets- og aktualitetssendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

42%

norsk musikk ble spilt på P4 i 2017

Norsk musikk

Konsesjonsvilkårene § 3-2 tredje ledd:

Konsesjonæren skal spille minimum 35 prosent norsk musikk.

P4 spilte 42 prosent norsk musikk i 2017, og kanalen oppfyller dermed kravet til å spille minimum 35 prosent norsk musikk med svært god margin.

P4 oppfylte også sitt interne mål om å spille 40 prosent norsk musikk. Ifølge P4 var 13 prosent av den norske musikken som ble spilt på P4 i 2017, «norsk på norsk». Medietilsynet ser positivt på at P4 gir en oversikt over andelen norsk musikk som er norskspråklig.

P4 fremhever at kanalen er opptatt av å promotere og satse på norske artister på sine turnéer. Konserturnéen *Vinterlyd*, som er et samarbeid med Kreftforeningen, ble videreført også i 2017, og både nye og mer etablerte norske artister var med.

P4s Radiofrokost og Anita Skorgan under deres Melodi Grand Prix-sending. (Foto: P4)

Overordnede krav til sendingene

Bredde i tema og sjanger

P4 opplyser at kanalen satser på bredde i innholds- og sjangertilnærming. P4s brede sendeflater er satt sammen for å ivareta hensynet til alle norske lyttergrupper i tillegg til at det tilbys programmer rettet mot spesielle temaer, musikksjangre og målgrupper. P4 hadde en løpende nyhetsdekning i 2017 og berørte aktuelle nyhetstemaer også i de brede sendeflatene.

P4 redegjør for at temaer innenfor kategoriene litteratur, bilde- og scenekunst, medier, historie og musikk passer inn i kanalens brede sendeflater. P4 opplyser at kanalen også i 2017 sendte kulturnyheter alle hverdager i programmet *Midt i Trafikken*. Her holdt P4 et kritisk blikk på hele kulturområdet, og gjennom reportasjer og debatter ble det ifølge P4 satt søkelys på kritikkverdige forhold og faglig uenighet. I kulturnyhetene dekket P4 både lokale og regionale saker, og P4s korrespondenter dekket også internasjonal kultur.

I 2017 sendte P4 også kulturprogrammet *Michael Direkte* alle hverdager mellom klokken 13.00 og 16.00. Dette programmet har ifølge P4 som formål å informere, utfordre og underholde lyttere innenfor kulturens tema og sjangre, og programmet dekker kulturelle begivenheter i inn- og utland. I 2017 hadde rundt 20 norske kjente profiler «arbeidsuke» i programmet og bidro til å sette sitt preg på sendingen. Blant disse var Ingrid Bjørnov, Petter Pilgaard, Kurt Nilsen og Jan Åge Fjørtoft. I tillegg deltok partilederne for ni av de største politiske partiene i programmet i forkant av stortingsvalget. P4 opplyser også at faste eksperter blir benyttet for å belyse ulike dags- og nyhetsaktuelle temaer.

Eksempler på temaer som ble drøftet i programmet i 2017, er smart trening for hverdagsfolk med treningseksperter Yngvar Andersen, gode kostholdsvaner med kostholds-eksperter Jeanette Roede, ord og uttrykk med språkforsker Sylfest Lomheim, religiøse

Konsesjonsvilkårene § 3-1

Konsesjonærens sendinger skal baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Kanalens programprofil skal være av allmenn karakter og interesse, og programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetning av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori. Kanalen skal ha programmer for både brede og smale grupper.

P4s Radiofrokost sammen med statsminister Erna Solberg og programmets faste fredagskokk Christer Berens (foto: P4).

høytider med prest Einar Gelius og fysikk med fysiker Andreas Wahl. Jon Niklas Rønning har, som tidligere år, laget visesanger om ulike aktuelle temaer, og Christine Koht hadde en fast spalte blant annet om mellommenneskelige relasjoner og samliv.

P4-kvelden har ifølge P4 både en bredde i tema og sjangre ved at det også er en fleksibilitet i sendeplanen som gjør det mulig å tilpasse innholdet etter hvilke temaer som er aktuelle. Saker fra den løpende nyhetsdekningen, sportsbegivenheter eller andre aktuelle saker, får bredere redaksjonell omtale – særlig gjennom reportasjer og studiointervjuer med gjester.

Både innslag med komiker Jon Niklas Rønning i programmet *Michael Direkte* og programmet *Misjonen* omhandler medier, mediekritikk og satire.

P4 viser til at kanalen tilbyr et bredt musikktilbud på dagtid og at musikken på kveldstid har et smalere uttrykk eller er rettet mot spesifikke målgrupper. Ifølge P4 blir kravet til variasjon i musikken best ivaretatt ved at den presenteres i en miks av flere sjangre innenfor den totale programvirksomheten. I 2017 fortsatte P4 med *Vinterlyd*-turnéen med gratiskonsserter i byer over hele landet, og kanalen sendte daglige reportasjer fra turnéen.

P4 sendte 1 147 sendinger med sportsnyheter i 2017. Sportsnyhetene ble sendt i forbindelse med de ordinære nyhetssendingene alle hverdager klokken 06.50 og 09.50 og på ettermiddagen klokken 15.00, 16.00 og 17.00. P4 opplyser at sportsnyhetene skal sette et kritisk søkelys på sportslige, økonomiske eller andre aspekter ved bredde- og toppidretten. I helgene sendte P4 sportsnyheter i sportsprogrammet *Sport og musikk*. Programmet følger helgens sportsbegivenheter i inn- og utland. I dette programmet ble også «Sykkelmagasinet» sendt gjennom hele året.

I 2017 sendte P4 egne redaksjonelle medarbeidere til de største sportsarrangementene som ski-VM i Lahti, VM i skiskyting i Hochfilzen, håndball-VM for kvinner i Tyskland, håndball-VM for menn i Frankrike og VM i sykling i Bergen. P4 dekket også fotballlandslaget kamper, Eliteserien og fotballcupen.

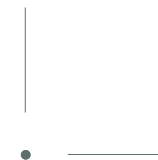
Øystein Røe Larsen deltok på lamming i Hallingdal hos bonde Renate og sauene hennes (foto: P4)

I programmene *P4s Radiofrokost* og *Midt i trafikken* sendte P4 fortløpende oppdatert informasjon om trafikk, vær og kjøreforhold alle hverdager. I tillegg fikk lytterne trafikkinformasjon i P4s øvrige sendeflater.

P4s programtilbud består i hovedsak av lignende, brede konsepter som i utgangspunktet tilsier liten bredde i den totale sammensetningen av programkategorier. Tilbudet er hovedsakelig innenfor kategoriene nyheter og aktualiteter, musikk, kultur/underholdning, sport og trafikk.

P4 gir eksempler på flere ulike temaer som ble tatt opp i programmene, og Medietilsynet har kommet til at kanalen ifølge denne informasjonen hadde en viss tematisk bredde innenfor programkategoriene i 2017. P4 redegjør også for at kanalen vekslet mellom sjangre i det totale programtilbudet sitt og viser til at sjangre som intervjuer, studiosamtaler, reportasjer, direkterapporter, debatter, analyser og kommentarer/anmeldelser ble tatt i bruk.

- Medietilsynet har etter en helhetsvurdering av P4s innholdstilbud i 2017 kommet til at P4 oppfyller kravet om at programprofilen skal være av allmenn karakter og interesse.

Brede og smale grupper

P4 skal også tilby programmer for både brede og smale grupper. P4 opplyser at kanalens brede sendeflater er satt sammen for å ivareta hensynet til alle lyttergrupper og gir variert form og innhold. I tillegg tilbys programmer rettet mot spesielle temaer, musikksjangre og målgrupper.

Med programmer for smale grupper menes det i allmennkringkastingssammenheng programmer som er rettet inn mot spesielle alders- eller interessegrupper i betydningen «spesielle interesser». Dette i motsetning til brede programmer som enten omhandler forhold som i prinsippet angår alle – eller som har et innhold som antas å treffe et flertall eller i hvert fall en stor del av befolkningen.

I allmennkringkastingsrapportene for 2014, 2015 og 2016 konkluderte Medietilsynet med at P4 brøt kravet om å ha programmer for smale grupper. Bakgrunnen for vurderingen for 2016 var at programmene for smale grupper med ett unntak var repriser fra tidligere år. Medietilsynet viste til at formålet med kravet om egne programmer til smale grupper er å sikre at allmennkringkasterne opprettholder et kontinuerlig tilbud også for smalere publikumsgrupper. Etter tilsynets vurdering kan kravet til programmer for smale grupper derfor ikke oppfylles nærmest utelukkende ved bruk av repriser.

I allmennkringkasterregnskapet for 2017 opplyser P4 at kanalen som følge av tilsynets vurdering endret programsettingen fra og med sensommeren 2017. Programtilbudet til smale grupper i 2017 var derfor todelt.

Frem til sommeren ble det sendt repriser av barneprogrammet *Opp og hopp*, livssynsprogrammet *Gelius og Hvermann*, det naturvitenskapelige programmet *Naturligvis* og musikkprogrammet *Den blå timen*.

Fra august sendte P4 førstegangssendinger av barneprogrammet *Barnas Beste*. Det ble sendt 16 programmer av én times varighet. Programmet ble sendt hver søndag

Programleder Øystein Røe Larsen (foto: P4)

morgen fra klokken 06.00 til 07.00 med unntak av fire søndager hvor P4 sendte musikkprogrammet *Den blå timen*. Dette programmet ga ifølge P4 dypere innsikt i smalere musikksjangre. Hvert program hadde en varighet på én time. To av de fire programmene var førstegangssendinger, og to var repriser.

Medietilsynet konstaterer på denne bakgrunn at P4 har sendt programmer både for brede og for smale grupper i 2017. Frem til august besto imidlertid programmene rettet mot smale grupper utelukkende av repriser fra tidligere år. Dersom formålet med kravet om programmer for smale grupper skal ivaretas, er det Medietilsynets vurdering at omfanget av nye produksjoner av programmer rettet mot disse gruppene må være på et visst nivå og sendes med en viss spredning gjennom året. Ettersom nye programmer først ble sendt i andre halvdel av 2017 er dermed både omfang og spredning av de smale programmene etter Medietilsynets vurdering i nedre sjikt for hva som kan anses for å være tilstrekkelig tilbud for å oppfylle kravet til programmer for smale grupper. Medietilsynet har sett hen til at P4 har gjort tiltak for å innrette programvirksomheten etter fjorårets allmennkringkastingsrapport som har resultert i at omfanget av nye programmer for smale grupper har økt i 2017 sammenlignet med tidligere år.

På denne bakgrunn har Medietilsynet kommet til at P4 i 2017 oppfyller det overordnede kravet om å ha programmer for brede og smale grupper.

VURDERING AV RADIO NORGES PROGRAMVIRKSOMHET I 2017

Dekningsgrad

I 2017 hadde Radio Norge sendinger i det riksdekkende FM-nettet som i løpet av 2017 ble slukket regionvis i henhold til slukkeplanen. Slukkeplanen er tatt inn i Radio Norges konsesjonsvilkår.

- Medietilsynet vurderer at Radio Norge har oppfylt kravene til dekningsgrad via sendere i FM-båndet frem til de fastsatte slukketidspunktene.

Radio Norge sender i det riksdekkende digitale sendernettet som ifølge beregninger fra Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har en befolkningsdekning på 92,8 prosent. Radio Norge er én av åtte kanaler som Bauer Media sender i dette nettet.

- Etter Medietilsynets vurdering oppfyller Radio Norge kravet til at sendingene skal distribueres i DAB-nettet og på internett.

Konsesjonsvilkårene § 1-6 første og andre ledd:

Konsesjonærens radiosendinger skal dekke minimum 90 prosent av befolkningen via sendere i FM-båndet.

Konsesjonæren må selv forhandle frem avtale om distribusjon. Konsesjonæren skal ha dekning i alle landets fylker i henhold til de tidspunkter NRK, Bauer Media AS og MTG har fastsatt i den regionvise slukkeplanen gjengitt i § 1-4.

Konsesjonærens radiosendinger skal også distribueres i DAB-nettet og på Internett.

Nyhets- og aktualitetsdekningen

Konsesjonsvilkårene § 3-2 første og andre ledd:

Konsesjonæren skal ha en egen nyhetsredaksjon og skal tilby faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.

Nyhets- og aktualitetsendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

I 2017 flyttet Radio Norge nyhetsredaksjonen fra Bergen til Oslo. Nyhetsredaksjonen er bemannet alle dager i året gjennom mesteparten av døgnet. Nyhetsredaksjonen hadde tolv årsverk i 2017, en økning på to årsverk fra året før.

I 2017 produserte nyhetsavdelingen rundt 6 400 sendinger. Nyhetsbulletinene ble sendt mandag til fredag klokken 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30, 17.00, 18.00 og 19.00. I Nyhetsmagasinet alle hverdager klokken 20.00 hadde Radio Norge i tillegg en utvidet nyhetssending med varighet på fem til seks minutter. I helgene ble det sendt nyhetsbulletiner hver hele time fra klokken 08.00 til 16.00 på lørdager og hver hele time fra klokken 08.00 til 20.00 på søndager og bevegelige fridager.

Nyhetsbulletinene hadde vanligvis en varighet på mellom to og tre minutter. Unntaket var nyhetene i deler av *Morgenklubben med Loven & Co* som varte mellom ett og halvannet minutt. I sendingene klokken 15.30 og 16.30 var nyhetsbulletinene korte og i overskriftsform med en varighet på omtrent 30 sekunder.

Medietilsynets vurdering er at Radio Norge oppfyller kravene om å ha en egen nyhetsredaksjon og om å tilby faste, daglige, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.

Radio Norges nyhets- og aktualitetsendinger skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv. Radio Norge opplyser i sitt allmennkringkasterregnskap for 2017 at målet er at all journalistikken skal være kritisk, fordypende og analytisk. Radio Norge opplyser

Nyhetsanker Anne Lindholm
(foto: Radio Norge)

også at nyhetsredaksjonen er den avdelingen som har flest ansatte og som tilføres flest ressurser. Arbeidet med å samle inn stoff til sendingene gjøres av Radio Norges egne journalister. Ifølge Radio Norge er alle innslag i nyhetene presentert, innhentet og redigert av redaksjonen. Radio Norge nevner flere eksempler på innenriks- og utenriksnyheter som ble dekket i 2017, blant annet Breiviks klage på soningsforholdene, rettsaken mot Eirik Jensen, Stortingsvalget, terroranslag i Egypt og nyvalg i Storbritannia.

Hver ukedag klokken 20.00 utvidet Radio Norge som nevnt nyhetssendingene i *Nyhetsmagasinet*, som hadde en varighet på fem til seks minutter. Ifølge Radio Norge ble det i dette magasinet gått dypere inn i sakene, brukt flere kilder og gitt plass til analyser og kommentarstoff. I tillegg ble innslag og reportasjer som det ikke var mulig å omtale i de vanlige nyhetssendingene, tatt med her.

Nyhets- og aktualitetsstoff ble ifølge Radio Norge også viet plass i andre programmer. Radio Norge viser blant annet til programmet *Morgenklubben med Loven & Co*, der det i

tillegg til nyheter hver halvtime, trafikkoppdateringer og vær, var innslag som «Nyhetskommentarer» der programlederne belyste og kommenterte aktuelle nyhetssaker. Nyhetsavdelingen samarbeidet også nært med det faste programmet *Formiddagen med Kim*, slik at lytterne ble oppdatert på nyhetsbildet. I dette programmet ble også enkelte saker gitt en mer fordypende dekning.

I likhet med det Medietilsynet påpekte i allmennkringkastingsrapporten for 2015 og 2016, er det også for 2017 tilsynets vurdering at de dedikerte nyhetssendingene er av så kort varighet at muligheten for å ha et fordypende perspektiv er svært begrenset. *Nyhetsmagasinet* som sendes hver ukedag klokken 20.00, er med sine fem til seks minutter også av relativt kort varighet.

Medietilsynet anser derfor at graden av fordypning i Radio Norges nyhets- og aktualitetssendinger er helt i nedre sjikt av det som skal til for å oppfylle kravet. Medietilsynet har imidlertid sett hen til at Radio Norge også behandler nyhets- og aktualitetstemaer med analyser og kommentarer i de brede programmene og har på bakgrunn av en helhetsvurdering kommet til at Radio Norge oppfyller kravet om at nyhets- og aktualitetsdekningen skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

Norsk musikk

Konsesjonsvilkårene § 3-2 tredje ledd:

Konsesjonæren skal spille minimum 35 prosent norsk musikk.

Radio Norge opplyser at andelen norsk musikk i sendingene var 35 prosent i 2017, og kanalen oppfyller dermed kravet til norsk musikkandel.

Radio Norge laget ti programmer i serien *Norske musikere* på morsmålet, der temaet blant annet var hvorfor det er viktig for artistene å uttrykke seg på norsk. Gjester i 2017 var: Halvdan Sivertsen, Jan Eggum, Kari Bremnes, Henning Kvitnes, Ulf Risnes, Hanne Krogh, Odd Nordstoga, Ingeborg Bratland, Finn Kalvik og Trond Granlund.

35%

norsk musikk ble spilt på
Radio Norge i 2017

Morgenklubben med Loven & Co – for anledningen utvidet med Marcus og Martinius.

Konsesjonsvilkårene § 3-1:

Konsesjonærens sendinger skal baseres på prinsippene for allmennkringkasting.

Kanalens programprofil skal være av allmenn karakter og interesse, og programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetning av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori. Kanalen skal ha programmer for både brede og smale grupper.

Overordnede krav til sendingene

Bredde i tema og sjanger

Radio Norge opplyser at den primære målgruppen for kanalen er menn og kvinner over 30 år, men at kanalen har lyttere i alle aldersgrupper. Radiokanalen satser på bredde, men oppgir å i 2017 også ha hatt et betydelig tilbud til smale grupper. Det vises til at ulike temaer knyttet til blant annet flerkultur, vitenskap, barn og ungdom, livssyn, kunst, utenriks og sport ble omtalt i de brede sendeflatene. Radio Norge hadde løpende nyhetsdekning i 2017 og berørte aktuelle nyhetstemaer også i de brede sendeflatene.

Ifølge Radio Norge sendte kanalen musikk med både bred og smal publikumsappell i 2017. Radio Norges musikkprofil bygger på variert musikk. I 2017 ble det spilt 2 433 ulike sanger fra 940 ulike artister. Hovedvekten av musikken som ble spilt på Radio Norge var innenfor pop- og rock-sjangeren. Radio Norge trekker også frem country, disco, blues, metal, soul, urban, reggae og norsk visesang som eksempler på andre musikkjangre lytterne fikk høre. Radio Norge opplyser at 80- og 90-tallet har en spesiell posisjon i musikken, og at det i 2017 ble laget spesialprogrammer som rendyrket musikkprofilen fra disse tiårene. I helgene sendte Radio Norge musikkprogrammet *Musikkåret*, der lytterne på bakgrunn av hendelser fra et aktuelt år skulle gjette hvilket år ulike musikk var hentet fra.

I 2017 sendte Radio Norge flere programmer som hadde en bred innretning. Det faste programmet om morgenen, *Morgenklubben med Loven & Co*, utgjorde 800 sendetimer i 2017. Målet med programmet var å gi lytterne en god start på dagen med underholdning, musikk, nyheter hver hele og halve time, trafikkoppdateringer og vær. I 2017 var det flere faste spalter i programmet. I «Nyhetskommentarer» omtalte programlederne dagens aktuelle saker, gjerne med en personlig vinkling. I «Annettes Blogg» kåserte Annette Walther Numme om et aktuelt tema hun var opptatt av, blant annet om ros til lærere og om hva skal vi gjøre med barn foran pc-skjermen. I «Geirs forunderlige verden» fortalte Geir Schau om ulike ting man ikke visste var mulig, blant annet

Odd Nordstoga på plass hos *Morgenklubben med Loven & Co* (foto: Radio Norge)

Programleder Kristian Rønning (foto: CW Foto)

Radio Norge opplyser at det i Morgenklubben med Loven & Co ble benyttet et hundretalls reportasjer og flere hundre analyser og kommentarer i 2017.

potetferie – hva er det? og alle merkelige halloween-tradisjoner. I programposten «Tørre Spørre» ble det stilt spørsmål man egentlig ikke tør å stille, for eksempel hvorfor det tar lenger tid å koke egg på fjellet, og hvordan kan egentlig sommerfugler overleve når de flyr så dårlig og synes så godt? I forbindelse med at Radio Norge arrangerte skirennet «Hallingsprett», var folkehelse et tema i *Morgenklubben*, og målet var å hjelpe lytterne til å bevege seg mer. I forbindelse med stortingsvalget deltok alle partilederne i *Morgenklubben* og snakket om valgkampen og om det å være politiker.

Radio Norge opplyser at det i *Morgenklubben med Loven & Co* ble benyttet et hundretalls reportasjer og flere hundre analyser og kommentarer i 2017.

I programserien *Formiddagen med Kim* utgjorde lytterkontakt en vesentlig del av sendingen. I 2017 var programmet delt inn i programpostene «Hallo Norge», der målet var å finne saker i lokale medier som ikke fikk dekning på nasjonalt plan, og «Jobbstafetten», der lytterne fikk innblikk i ulike arbeidsplasser.

I programmet *Kim og Marthe* som ble sendt hver ettermiddag fra mandag til fredag, ble det tatt opp dagsaktuelle saker og nytt fra populærvitenskapen. Lytterne fikk i tillegg oppdatert informasjon om trafikk, kollektivtransport og nyhetsbildet generelt. Programmet hadde et bredt spenn i temaer. I programinnslaget «Ting du bør vite» ble det gitt en kortversjon av dagens nyhetsbilde. I «Trendy tirsdag» fikk lytterne avgjøre hva de synes om motehusenes siste påfunn. I «Romnytt» ble det gitt oppdateringer om romfart og verdensrommet. I *Kim og Marthe* kunne lytterne også delta i den daglige kunnskapskonkurransen «Nøtteknekkeren».

I programmet *Kvelden*, som i 2017 ble sendt direkte alle hverdager mellom klokken 18.00 og 22.00, handlet det om musikk. Det ble spilt hits fra 70-, 80- og 90-tallet. I tillegg oppsummerte programlederen dagen og ga oppdateringer om aktuelle saker og trafikk.

- I *Dilemma* var konseptet at lytterne fikk stille spørsmål knyttet til vanskelige situasjoner og dilemmaer. I 2017 fikk lytterne hjelp av både programlederne og profilerte gjester i studio til å løse sine hverdagsproblemer. Programserien ble sendt lørdager mellom klokken 15.00 og 17.00 med reprise søndag klokken 13.00 til 15.00. Det ble sendt 40 programmer i serien og totalt 80 programmer inkludert reprisene.

Radio Norges programtilbud består i hovedsak av forholdsvis like, brede konsepter som i utgangspunktet tilsier liten bredde i den totale sammensetningen av programkategorier. Noen nye programserier i 2017, som *Norske musikere på morsmålet*, *Bak Scenen*, *Store Norske* og *Tro og Fordom*, bidro likevel til at det var et noe større spenn i tilbudet.

Radio Norge gir eksempler på ulike temaer som ble tatt opp i programmene, og Medietilsynet har kommet til at kanalen ifølge denne informasjonen hadde en viss tematisk bredde innenfor de ulike programkategoriene. Radio Norge opplyser at kanalen vekslet mellom sjangre i det totale programtilbudet, og at sjangre som intervjuer, reportasjer, analyser og kommentarer ble brukt.

På bakgrunn av en helhetsvurdering av Radio Norges innholdstilbud i 2017, har Medietilsynet kommet til at Radio Norge oppfyller kravet om at programprofilen skal være av allmenn karakter og interesse.

Brede og smale grupper

Radio Norge skal tilby programmer for både brede og smale grupper. I Radio Norges redegjørelse for 2017 går det frem at de fleste faste programmene har bred publikumsappell. Kanalen har imidlertid også sendt smalere programmer i 2017. Radio Norge viser i denne sammenheng til programseriene *Store Norske*, *Tro og Fordom*, *Bak Scenen* og *Norske musikere på morsmålet*.

Med programmer for smale grupper menes det i allmennkringkastingssammenheng programmer som er rettet inn mot spesielle alders- eller interessegrupper i betydningen «spesielle interesser». Dette i motsetning til brede programmer som enten omhandler forhold som i prinsippet angår alle – eller som har et innhold som antas å treffe et flertall eller i hvert fall en stor del av befolkningen.

I programserien *Store Norske* diskuterer programlederen med litteraturkritiker Tom Egil Hverven og litteraturviterne Ingela Nøding og Astrid Werner den litterære betydningen av forfatterskapet til ti norske forfattere. Radio Norge redegjør for at forfatterne var valgt fra ulike tidsepoker, stilarter og litterært omfang og at flere av dem har hatt et sterkt samfunnsengasjement. Forfatterne som ble omtalt i serien var: Dag Solstad, Tarjei Vesaas, Arne Garborg, Jo Nesbø, Knut Hamsun, Amalie Skram, Karin Fossum, Camilla Collett, Sigrid Undset og Anne-Cath Vestly. Programserien besto av ti programmer av 30 minutters varighet og ble sendt lørdager og søndager mellom klokken 06.00 og 06.30. I serien *Tro og Fordom* møtte programleder Suzanne Aabel som selv har jødisk bakgrunn, men har mistet sin gudstro, mennesker med ulik tro og livsanskuelse. I 2017 samtalte Aabel med blant andre scientologen Rasmus Lossius, ateisten Didrik Søderlind, mediet Lilli Bendriss og den reformerte islamisten Cemal Knutsen. Programserien besto av ti programmer av 30 minutters varighet og ble sendt lørdager og søndager mellom klokken 06.00 og 06.30.

Programserien *Bak Scenen* hadde som mål å gjøre lytterne kjent med livet bak scenen, hva som driver artister og skuespillere og deres kunstneriske uttrykk. I ti programmer møtte programlederen blant andre skuespiller Guri Schanke, regissør Tom Sterri, skuespiller Per Christian Ellefsen og komponist og sangartist Christian Ingebrigtsen.

I serien *Store Norske* er tematikken norske forfattere og deres litteratur (foto: Radio Norge)

Hvert program hadde en varighet på 30 minutter og ble sendt lørdager og søndager mellom klokken 06.00 og 06.30. Radio Norge sendte også serien *Norske musikere på morsmålet* der det var et mål å gi lytterne innblikk i hva som motiverer artister som formidler sin musikk på norsk. Det ble sendt ti programmer av 30 minutters varighet på lørdager og søndager mellom klokken 06.00 og 06.30.

Radio Norge opplyser at det i tillegg til de smalere programmene også ble sendt innhold med relativt smal appell i kanalens brede programmer. Som eksempler vises det til at temaer om flerkultur, vitenskap, barn og ungdom, livssyn, kunst og kultur, sport og utenriks ble dekket i de brede sendeflatene.

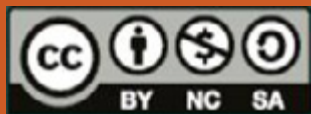
Med programseriene *Store Norske*, *Tro og Fordom*, *Bak Scenen* og *Norske musikere på morsmålet*, er det Medietilsynets vurdering at Radio Norge i 2017 oppfyller kravet om at kanalen skal sende egne programmer for smale grupper.

På denne bakgrunn har Medietilsynet kommet til at Radio Norge i 2017 oppfyller kravet om å ha programmer for både brede og smale grupper.

Ansvarlig utgiver: Medietilsynet

Grafisk formgiving: Bly AS

ISBN: 978-82-91977-67-6

Kontakt

www.medietilsynet.no

www.facebook.com/medietilsynet

www.twitter.com/medietilsynet

post@medietilsynet.no